

השבועון
החדש

נמר, אימת העכברים

המחיר
150
פרוט

מחיד חידום לגליון זה 200 פרֶוּטָה

השבועון המצויד
ל אינפורמציה
מס' 746 / שנה 15 / י"ח שבט תשי"ב / 14.2.52

מלך בנאל בורחו

בזכורך שהיה מקשה כל כך על הופעתך בפומבי.

המלים אינן באות בנקל לברטי ברג' עים של התרגשות רבה; מבלי שיאמר לי זאת הרגשתי שהוא חש בעמקי לבו את התפטרותי. אולם באותה שעה יכול ברטי להיות מעשי בתכלית המעשיות... בסברו שיהיה זה מן הצדק כי יהיה לי תואר שלא יפול מתארם של שני אחי, הארי, דוכס גלוסטר וג'ורג', דוכס קנט, אמר: "אני אתן לך תואר של דוכס. מה דעתך על שם המשפחה שלנו, וינד'זור?"

תפקיד לא מבוטל. מעשה זה, ג'סי טה יפה זה, כלפי אחיו הבכור שורק ל' חיקו באופן כה מפתיע את תפקיד המלך לוכה, היה מעשהו הראשון של המלך החדש. הוא ציין את כל דרכו, עד יומו דאחרון לפני שבוע.

הציבור הרחב ידע אך מעט על אופיו ומעשיו של ברטי. בעתונות הבריטית קיים חוק אולם, לבל להזכיר דבר על חייו הפרטיים של המלך. ואילו לעתונות הזרה לא ניתנת כל הזדמנות להכניס את אפה למעגל סגור זה.

בעיני קוראי העתונות וצופי יומני ה' קולנוע, שראו את המלך החדש מסתובב בין נתיניו בלונדון בשיא הבליז, מבקר במפעלי תעשייה ועובד משך שני ערבים בשבוע ליד מחרטה, כדי לשמש מופת אישי, היה ג'ורג' הששי העתקה נאמנה של ג'ורג' החמישי, אביו. אולם היה זה רושם חיצוני בלבד. אמנם, כאביו ה' מנוח (שגם הוא הפך יורש-עצר באופן מפתיע, עם מות אחיו הבכור, קלארנס) היה בעל הכרה עמוקה בתפקיד המלוכה, הסמל המאחד את הממלכה והעומד מעל לכל פוליטיקה, מאפשר בעצם קיומו ל' רכך כל מהפכה בחיי המדינה ומבטיח רציפות גם בתקופות הסוערות ביותר. כאביו ראה את עצמו משרת האומה, ה' נשכח בכל מעשיו ל'עצות' המיניסטרס, משתלל לעזור להם במעשים אישיים וב' מופת האישי בניהול ענייני המדינה.

אולם אופיו של ברטי היה שונה מ' אופי אביו. האב, ג'ורג' החמישי, נמלט בנעוריו מן האוירה הדחוסה והמבודדת של משפחת המלוכה לשרות בצ'י. כשהפך יורש-עצר נאלץ לוותר על קאריירה בצ'י, אולם הוא ניסה לשעבד את כל חייו ל' נוהג הצ'י, ראה את עצמו בדמות רב' חובל קשה-עורף. אל בניו התיחס כקבר' ניט אל נערי הסיפון, החייבים לשמור על

מסביב לכדור העולם, בכל מקום המסומן על המפה בצבע הא' מדום של האימפריה הבריטית, ישבו מיליונים ליד מקלטי ה' רדיו. הודעה בלתי-רגילה עמדה להימ' סר: מלכם הצעיר והחביב נאלץ לוותר על כסאו, מאחר ששרי ממשלתו לא הס' כימו כי יינשא לאשה אמריקאית, שהת' גרשה זה עתה מבעלה. קול עמוק הודיע: "זהו ארמון וינד'זור. הוד מעלתו המלכותית, הנסיך אד' וארד."

בדומיה נשמע רעש מוזר, כאילו נס' גרה דלת בכוח. כעבור רגע נשמע קול צעיר: "לפני כמה שעות מלתתי את תפקידי האחרון כמלך וכקיסר, ועתה בא במקומי אחי, דוכס יורק. מלי הראשונות תהיינה הכרות נאמנות לו. אני עושה זאת בכל לבי..."

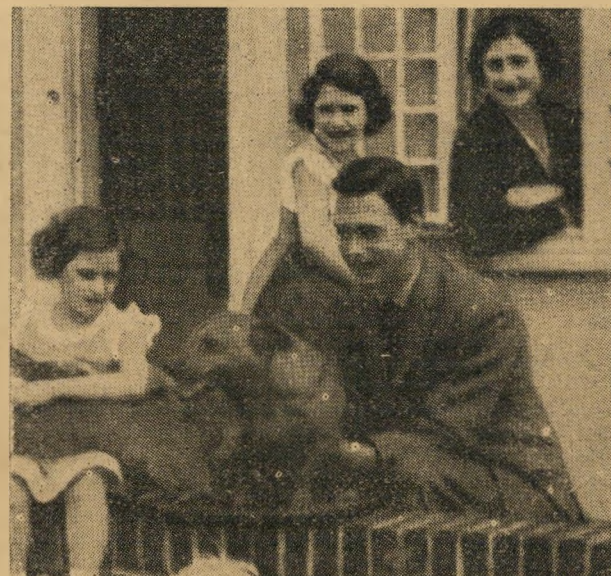
יש לאחי יתרון אחד שאין דומה לו, יתרון שיש לכה רבים מכם, ושלא ניתן לי — בית מאושר, אשה וילדים... יברככם האל! אל, מלך נצור!"

מסירת הדפיד. כמה שעות לפני כן נמרד אדוארד השמיני, המלך שהת' פוטר, מידידיו האחרונים, ביניהם וינס' טון צ'רצ'יל, ראש המודדים בקרב המפ' לגה השמרנית, שכתב קטעים מתוך ה' אום. אדוארד, חזר לחדריו הפרט' יים, החל לארוז את חפציו האישיים כדי לצאת לגלותו. אחיו, הצעיר ממנו בשנה אחת בלבד, נכנס לחדר. הוא היה עתה ג'ורג' הששי, מלך בריטניה ואירלנד, ק' סר הודו ומגן האמונה, אולם בחוג מש' פחתו היה ונשא "ברטי". דויד סילק ערמה של בגדים תחתונים כדי לפנות לו מקום על הספה. בזכרונותיו הוא מספר: "ביישן ומסוגר בתוך עצמו מטבעו, נסוג ברטי באופן אינסטינקטיבי מהי החברה שחייתי אותם במרץ רב. אולם היו לו תכונות ראויות להערצה — תכונות שלא היו כה בולטות ב'י. הוא יהיה מלך מצויק, בואת הייתי בטוח.

משך הימים האחרונים שוחחנו זה עם זה בגלויילב שהוכיר את החברות חסרת' הטרדות של ימי לידותנו. הרגע דרש, כאילו, לחיצת-ידיים סמלית, מסירת ה' לפיד מאיש לדעהו.

"לא תמצא זאת גיוב קשה ביותר," הבטחתי לו. "אתה מכיר את כל הענייני נימ, וכמעט התגברת על ההיסוס הקל

המלך ג'ורג' השישי, מלכה האחרון של ארץ-ישראל, שעלה לשלטון שלא מדצונו היה ידוע בחוג משפחתו בשם ברטי, אדם ביישן ומסוגר בתוך עצמו, שלמד מאביו לראות בתפקידו סמל איחוד חבר העמים הבריטי.

ג'ורג' אחר התפטרותו של אחיו, ש' העדיף לשאת את האשה הגרו' שה' שאהב. הפך הדוכס יורק ל' מלך ג'ורג' הששי, ממלא בנאמנות את תפ' קידו בתקופה הקשה ביותר לבריטניה.

יורק אחר שהפך דוכס למד ברטי ככתב-הספר של הצי הבריטי ובאוניברסיטה של קמ' ברידג', היה חביב על הבריות ולא הת' כונן כלל למלא את תפקידו של המלך, שנועד לאחיו הבכור. הוא שוחרר מן הצי בשל מצב בריאותו.

ברטי בנו השני של אב נוקשה וחמור הליכות, גדל ברטי (שמאל) יחד עם אחיו הבכור דויד, הוא אד' וארד השמיני. תחת ידם של מורים פרטיים, רחוק מחברת ילדים בני גילו ומשחקיהם.

הנרי השמיני
המלך ה-20 בעל
הנשים הרבות.
זכה לתואר "מגן האמונה"
מידי האפיפיור, אך אחר ש-
הדה סרב לגרש את אשתו
יסד הנרי כנסייה עצמאית.

הנואך

ביוני 1215 התקוממו האצילים נגד ג'ון המלך
השביעי, לקחוהו בשבי והכריחוהו לחתום על
הצ'רטר הגדול. אף כי ג'ון כיטל אותו מיד
אחר ששוחרר מן השבי, נכנס הצ'רטר לתוקפו אחר מותו.
אף כי היה מוסדרו מסמך ריאקציוני שבא לבסס את עמדת ה-
אצילים נגד המלך, היתה תוצאתו מתקדמת. באשר קבע את
הכלל המהפכני כי שלטונו של המלך מוגבל וכפוף לחוקים.

הצ'רטר

וויליאם הממוזר, בן בתרי
חוקי של דוכס נורמנדיה ו-
בת פועל הכובש, פלש לאני
גליה וכבשה ב-1066, חילק את הארץ בין
מלווייו אך הנהיג כי הנאמנות למלך קודמת
לנאמנות לנכד אציל. וויליאם הוא הזר
האחרון שהצליח לכבוש את אנגליה בכוח.

הכובש

אחר שהרפוב-
ליקה נמאסה על
כולם, החזיר ה-
יורש החוקי והומלך כצ'רלס
השני, אולם חי חיי שחי-
תות ומועד בכפפי האומה.

החזיר

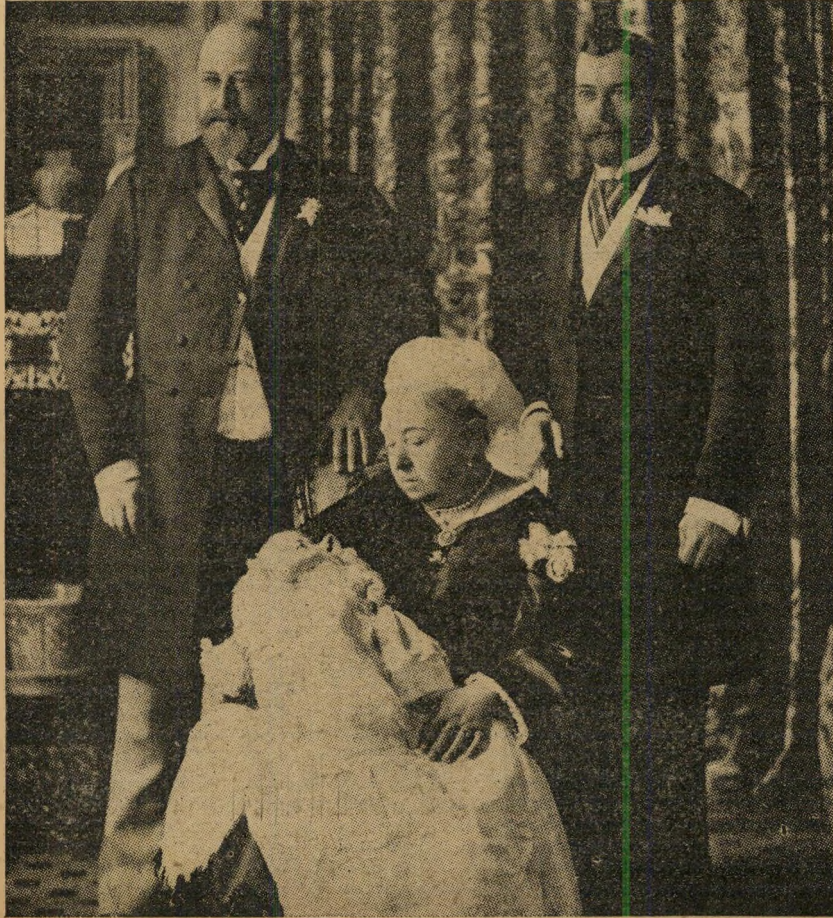
צ'ארלס הראשון, המלך ה-25, היה זקוק לכסף, אולם הפרלמנט
סרב להקציב לו כסף זה מבלי שיקבל תחילה את דרישותיו. אחר
שפיוזר כמה פרלמנטים עם הפרלמנט הארזי, שסירב להתפור, כש-
ניסה המלך לאסור כמה מחברי הפרלמנט, פרצה מלחמת אזרחים בה נוצח
המלך ע"י כוחות הפרלמנט, שבראשו עמדו סוחרים ובעלי אחוזות. הוא נידון
למוות כבוגד, נערף, אויבו, אוליבר קרומוול, קיבל את רסן השלטון לידיו.

המורד

בתם של המלך ה-
ניאפה ואשתו שני
ערפה, הפכה אל-
זכת את אנגליה למעצמה עול-
מית, שברה את שלטון ספרד
והשלימה את הרפורמאציה.

הבתולה

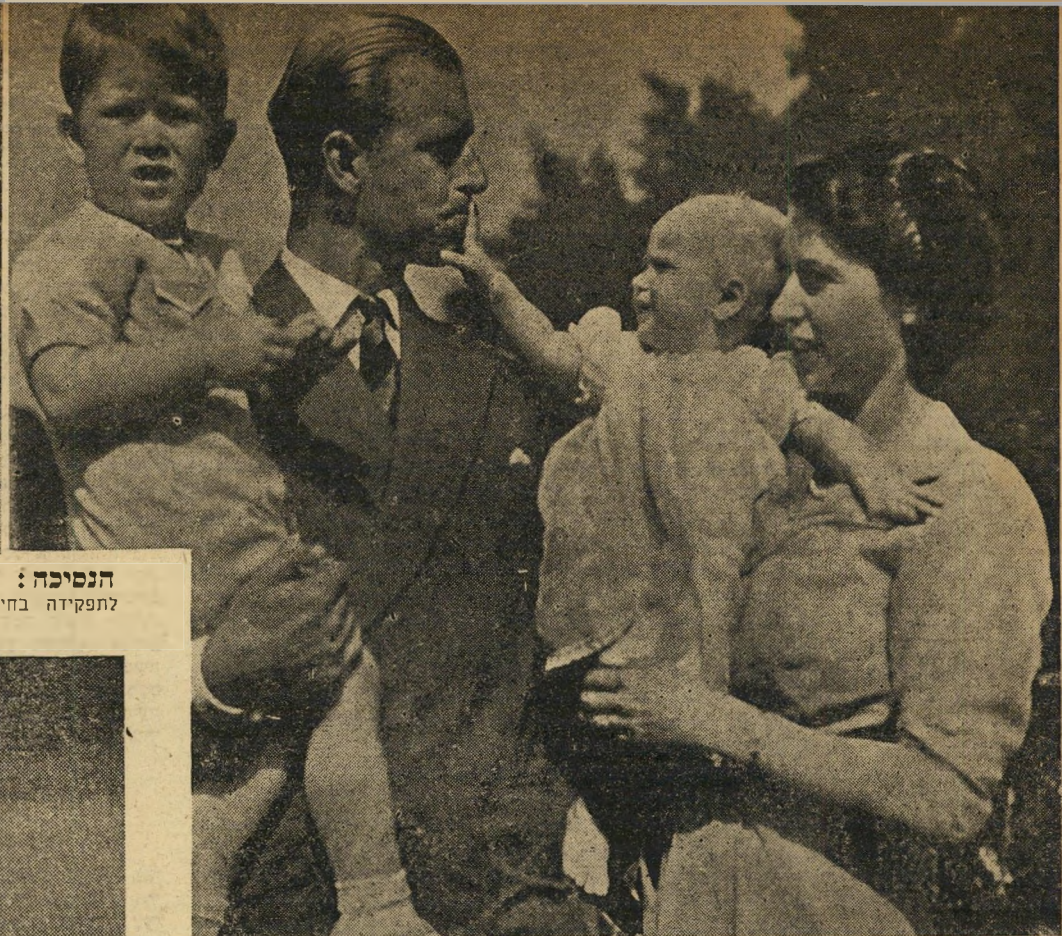

כשתברר כי בנו של צ'ארלס השני זומם להחזיר את הקאטוליות לארצו וכופר בשלטון הפרלמנט, נקשר קשר לחיוב לארץ את בתו ובעלה, מלך הולנד, המהפכה המפוארת בוצעה ללא שפיכת דמים, וויליאם זמרי הומלכו כמושלים שווי-זכויות, אחר שוויליאם חתם על הצ'רטר זכויות שהשליטה את הפרלמנט הריבוני על המדינה.

המורדים
המלכה האחרונה של בריטניה הגדולה היתה ויק-
טוריה, שמלכה משך 64 שנה, החזירה את הפופו-
לריות של הכתר הבריטי, שנתערער בימי המלכים
שקדמו לה והיו חלשי אופי. בימי ויקטוריה עלתה בריטניה לשיא
זוהרה, הפכה המעצמה התעשיתית והמסחרית העיקרית בעולם,
הקימה אימפריה בכל רחבי העולם, עליה מתמדת זו נמשכה בימי
שלטונם של בנה אדוארד (שמאז) ונכדה ג'ורג' החמישי (ימין).

הסבתא

הנסיכה: מאז ויתר דודה של אליזבת, אדוארד השמיני, על כס המלוכה חונכה אליזבת לתפקידה בחיים — להיות המלכה הששית, ונושאת הכתר ה-41 מאז ויליאם הכובש.

המלכה: אליזבת השנייה, בת 26, ובעלה פיליפ, בן למשפחת באטנברג (מאונטבאטן) הגרמנית, שישא עתה את התואר „הנסיך המלוכה“, ולא יהיה שותף, לפי החוק הבריטי, לתואר המלוכה. בנם, הנסיך צ'ארלס פיליפ ארתור ג'ורג' בן ה-4, הינוקא, הוא הורש העצר.

משמעת קפדנית, לרעוד בהיכנסם לחדר המפקד.

אל הבריות, והוא השאיר רושם עז בלב אלה שבאו עמו או במגע ויכלו לכתוב על כך בגלוי — בעיקר הגנרלים האמריקאיים. דעתם האחידה: ג'ורג' הששי היה אדם מק"סים בהליכותיו, בעל חוש הומור דק, הסובל קשות מן הבדידות האופפת אותו.

במקרה אחד תר המלך את החזית עם קצין אמריקאי, בלויית כמה גיפים. האמריקאי חש שהגיעה השעה לעצור לרגע קט, לתת לנהגים לעשות את צרכיהם, אך לא ידע כיצד להסיר ביר זאת למלך. „נעצור עתה“, מילמל, „לשם מטרה סניטרית.“ המלך שתק, אולם אחר שהמשיכו לנסוע הסתובב לפתע אל שליטו, חיך ואמר: „אל תשכח לרשום זאת ביומן. זה היה הסבר מעניין מאד...“

מפקד חיל התעופה האמריקאי לשעבר, „האפ“ ארנולד, שביקר אף הוא אצל המלך בימי ה"בליץ הקשים ביותר, מתאר את הביקור כך: „אחר שעברתי מסדרונות אינ"סופיים נכנסתי לחדר, בו ישב המלך. לחצנו ידיים, ישבנו ליד אש פתוחה, ושוחחנו... המלך הוא איש-שיחה נפלא. דיברנו על כל דבר... התרשמתי מאד מאישיותו המקסימה הוא היה אדם כפי שתי מיד תארתי לעצמי שמלך בריטניה יהיה...“

אולם גם להאפ ארנולד לא היה מזל. כעבור של"ש שר רבצי שעה של שיחה עלה על דעתו שהמלך מן הסתם עסוק, ושעליו ל"הסתלק. אולם הוא לא ידע כיצד עושים זאת — האם המלך הוא הנותן את הסימן לפרידה, או

האורח? לבסוף התיאש, קם ממקומו ואמר: „אדוני, אני יודע שאתה איש עסוק מאד ויש לך המון דברים לעשות, לכן אני מס"תלק.“ המלך חיך ולחץ את ידיו, והאפ עבר שוב את כל המסדרונות הארוכים לבדו. כשהגיע למזכיר, נבהל הלה, קרא: „אלוהים, ארנולד. אדם אינו נפרד מן המלך. לעולם לא. המלך הוא הנפרד ממך.“

רצון חפשי וכן. כשנפרד המלך השבוע מן החיים, השאיר את משפחתו העשירה ב"נשים ואת ממלכתו, שהצטמקה בתקופת כהונתו (אירלנד, ארץ-ישראל ובורמה פרשו מחבר-העמים), הוודו ופאקיסטן הפכו דומינ"יונים עצמאיים), אולם יציבה בכל זאת יותר מאשר היתה עם עלייתו לשלטון לפני 15 שנה וחודשיים — חבר-העמים היחיד בהיסטוריה שאינו בנוי שלטונו של חלק אחד על שאר החלקים, אלא על רצון חפשי כן המסתמל בכתר המלוכה.

ברטי היה, לעומת זאת, מחונן בחוש ה"מור רב. אף כי היה ביישן במקצת וצנוע בהליכותיו, שמח לקראת ההזדמנויות הנ"דירות לברוח מן המחנק הנורא של חיי המלך, לשוחח עם הבריות ולהתלוץץ עמהן.

הזדמנויות מסוג זה נדירות מאד בחיי המלך הבריטי. בניגוד לרוב המלכים ששרדו ביבשת אירופה, ביחוד במדינות הסקנדינ"ביות, המסתובבים על אופניהם בחוצות ב"רותיהם, חי המלך הבריטי חיים מסוגרים לח"לוטין. אסור לו לדבר אל בני עמו אלא במק"רים חגיגיים, באישור הממשלה, ובמקרים אלה היה ברטי מגמגם מעט. אסור לו גם לעשות כל מעשה פוליטי שהוא, אלא כששריו יועצים לו זאת. „עצתו“

של ראש הממשלה היא פקודה למלך, ואין הוא יכול להתעלם ממנה. לוא היה עושה זאת, היה ראש-הממשלה מתפטר, והמלך לא היה מוצא אדם אחר שירכיב ממש"לה ויזכה לרוב פרל"מנט.

אולם יחד עם זאת, אין תפקידו של המלך הבריטי מבוסס כל עיקרו. הוא הקשר היחיד בין הדומיניונים הבריטיים, תפקיד שנעשה חשוב שבועיים מאז וכנסו ל"חבר-העמים הבריטי 3 מדינות של גזעים בלתי-בריטיים — הודו, פא"קיסטאן וסילון. הרגשות הסתומים, אשר כמעט כל הבריטים, שמרניים וסוציאליסטיים כאחד, ב"בריטניה, בקנדה ובאוסטרליה, רוחשים או"תם למלכם, ונשואים לעתים בלתי-מובנים ב"עיני כל אדם אחר, הם אחד הגורמים העיק"ריים בחיי חבר-העמים — איחוד של מדינות אשר שום דבר אינו מאחד אותן, מלבד הרצון הטוב.

הסבר מעניין מאד. בימי שלום לא היה ביכולתו של ברטי לפרוץ את הסייגים שהגבילהו. בהיותו נסיך היה חפשי יותר, שרת בצי הבריטי ובחילה-האוויר, השתתף בק"רב המפורסם ליד ויטלאנד במלחמת העולם הראשונה. הוא נשא לאשה אצילה בריטית, הוליד שתי בנות, חי לו חיים שקטים — עד שאחיו האימפולסיבי יותר רב עם ראש ממשלתו, באלדווין הערמומי, שהכריח אותו להתפטר. ברטי לא השתוקק לתפקיד החדש, ידע שטייל עליו בידוד המור עוד יותר, אך קיבל על עצמו את הגורה בשקט. רק בימי המלחמה ניתן לו להתקרב יותר

המלכה האלמנה: סבתה של המל"כה, מארי הזקנה, בת הדוכס סק ודונית המלך ג'ורג', אשר לו נישאה. היתה המופת האישי לשלושה מלכים — שני בניה ונכדתה.

המעמד השלישי בית סוהר קיבוצי

משך עשרה ימים אפסה דומיה כבדה את כפרי ערב אלירשמי בגבול הלבנון, שעה שכוחות משטרה ומכס הטילו עליהם מצור כדי להחרים כמויות של טבק שגודלו על אדמתם. כשהוסר המצור פרצה קריאה גדולה בקרב הערבים ומעל עמודי על המשמר: אנשי המכס התעללו, כביכול, בגברים ובנשים, היו נטיונות של אונס, עינויים ומכות. צלילים אלה שימשו מוסיקת-רקע לדיונים בחוגי הממשלה על עתיד המיעוט הערבי. יותר ויותר נתגבשה הדעה שיש לצמצם את אזור המימשל הצבאי, לקיימו רק בכמה מן השטחים המאוכלסים ע"י הערבים. במלחמת הבחירות לכנסת השנייה, כאשר

המעמד השני רק עבודה...

משך דורות ידע כל ילד יהודי בהודו כי עבודה גופנית היא דבר בווי, היא רק לבני הכחות הנחותות. כאשר עלו יהודי הודו ליש" ראל לא היה שום דבר שיבדיל אותם בהש" קפותיהם משאר תושבי הודו בשטח זה. עד אז עסקו בעיקר במסחר או בפקידות ממשלתיות. המעבר למציאות הישראלית היה קשה ביותר — פשוט לא הבינו כיצד יכול משהו לדרוש מהם כי ישפילו את עצמם בעבודה גופנית. המוסדות ראו בהודים עדה מיוחדת אשר יש להשקיע בה טיפול ומאמץ-יתר. כך למ" של ביקשו ממחלקת העבודות הציבוריות ב" בארשבע כי תשתדל למצוא עבודות מיוחדות

מפ"ם טענו, בצדק, שצדיין אין כל הוכחה להשערה מסוג זה, הרי לא יכלו גם הם להתעלם, בנסתר, מן העובדה כי הדבר אינו מן הנמנע. אף כי מפ"ם היא המפלגה העיקרית המגייסת אהדה לברית-המועצות במדינה, הרי היא מפלגה ציונית, ובתור שכזאת השודה מ" ראש בטיטואיזם בעיני כל קומוניסט ארוק. יתר-על-כן, עצם קיומה של מפ"ם, כתנועה ציונית-קומוניסטית, מהווה מכשול רציני בדרך כה של מק"י. המפלגה הקומוניסטית הרשמית, שותפתה של המפלגה הקומוניסטית הציכוסית לובקית בקומאינפורם.

דבר אחד ברור לחלוטין, והוא המסביר את עמדתה הנבוכה של מפ"ם בעניין זה: אם אמנם יתברר כי מדובר אורן נאסר ויועמד לדין ע"י ממשלה דמוקרטית-עממית, יהיה פרוש הדבר מכת-מוות למפ"ם בארץ. פירושו יהיה הודעה סובייטית שכל אוהדיה חייבים להצטרף לשורות המפלגה המוכרת על ידה, הזמנה לפירוד בין שני פלגי מפ"ם המנוגדים ביחסם לברית-המועצות. קשה להניח שאחרי מכה כזאת יהיה עוד מצע משותף לאנשים כישראל גלילי וינאל אלון מצד אחד ומשה סנה מצד שני. איומי הפירוד הגלויים כמעט שהושמעו השבוע מצד חלק אחד של הסיעה לאחדות העבודה עשויים לשמש מבוא למהי פכה פנימית כזאת.

המשק ההובי של הפרוסור

אוסטרליה, מרכז ייצור הצמר העולמי, נא לצת לייבא אריגי צמר מחו"ל. הסיבה: חר" סר הרושת טכסטיל באוסטרליה. ישראל, בע" לת העשיית טכסטיל מפותחת, ענייה במוצרי צמר. הסיבה: חוסר חומרי גלם. אפשר היה להביא צמר מאוסטרליה ולשלוח תמורתו מוצרי צרים מוכנים, אולם המרחק הרב מייקר את הוצאות הובלה במידה כזאת שסחר-חליפין זה לא היה משתלם.

פתרונו של הפרוסור האוסטרלי א. גולד" ברג: גידול כבשים בישראל, הרומה בתני איה האק"י ז" ז לאוסטרליה. לרשותו של הפרוסור הועמדו 4000 דונם לפיתוח שדות מרעה עבור כבשיו, שיביאם ארצה בדרך ה" אויר מאיטליה. לפי תכניתו של הפרוסור יהיה אפשר לספק צמר מתוצרת הארץ לכל התעשייה תוך תקופה קצרה ולהבטיח שליש ק"ג בשר כבש לפופל לשבוע.

ההובי של הפרוסור עורר לא רק את התעניינות משרד החקלאות אלא חישמל גם את תעשייני הצמר. מכוונות משוכללות וחרי" שות ביותר הובאו ארצה במסגרת המלחה האמריקאית והן עמדו משותקות כיוון שהמח" שלה סברה כי מוצרי צמר עבור האוכלוסיה המקומית הן בגודל מותרות, הורתה ליצרנים לייצר לשם יצוא בלבד. היצרנים קבעו כי יצוא ללא מכירה בשוק המקומי אינו משת" לס והתוצאה (עד למימוש תכנית הפרופ" (סר): ארבע חמישיות מהמכונות משותקות ומאות פועלים מובטלים.

* ב-1948 היו בארץ כמיליון וחצי כבשים. עם יציאת הערבים נותרו בה 100 אלף כב" שים בלבד (מהם: 30 אלף בידו יהודים).

העם אהדה לאוקופנט הוד

היה זה כאילו רצו שבעה ימים אלה להוד כיר לבן הארץ את זרכו בשבע השנים האחרונות.

למחצית אוכלוסי המדינה לא אמרה היד" עה על מותו של המלך ג'ורג' ולא כלום. בעיני העולים החדשים, בני אסיה, אפריקה ואירופה, היה מושל של מדינה זרה, דומה לתריטר מושלים אחרים. אולם בעיני האנשים שגדלו בארץ היה, בכל זאת, יותר — אדם שבינו הולדתו שבתו הלימודים בבתי-הספר, שהימונו הושמע בכל הזדמנות חגיגית, ש" בצבאו שירתו כמה עשרים ישראלים. ההגבה האינטימיטיבית הראשונה על מו" תו הוכיחה מה רבה הדרך הנפשית שעבר אורח המדינה בארבע שנים אלה: האדם ש" סימל פעם את "האוקופנט הוד" זכה עתה לאהדה אנושית פשוטה, חסרת תסביכים.

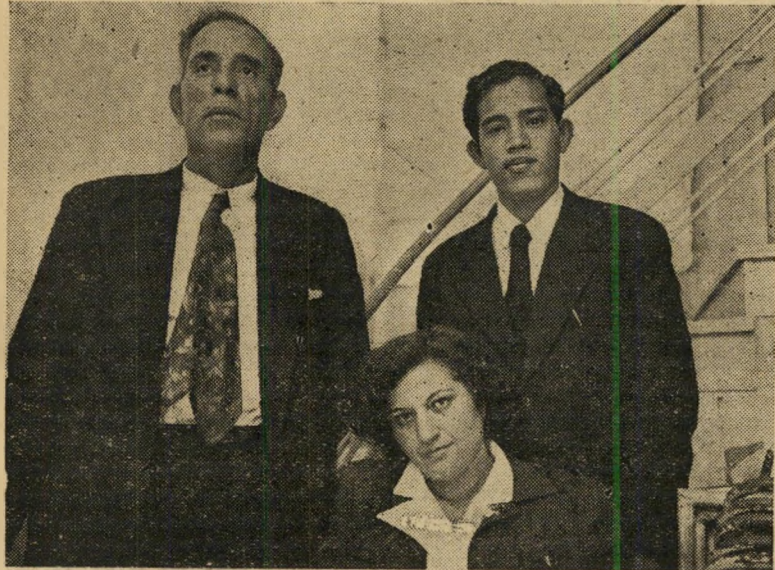
אם הוכיח מותו של המלך את העבר, ה" נראה כה רחוק, הרי בא סוף השבוע להוד כיר את המציאות. הודעה הממשלה על מדי" ניתנה הכלכלית החדשה, שנועדה לשים קץ לבהלה שנמשכה שלושה שבועות, באה ל" זכיר לאורח המדינה את המחיר ששילם עבור הזכות לאכל על המלך הבריטי כעל מלך זר, במקום לאכל עליו כעל מלך ארץ-ישראל.

תעלומות ניחוש עם פגם

הצלילים סביב לתעלומת היעלמו של מרדכי אורן, שליח מפ"ם לקונגרס האיגודים המקצ" עיים בברלין שנשט לפראג, התייצב שם בציר רות ישראל ונעלם מאו מבלי להשאיר אהריו עקבות, גברו. לא נשאר כמעט ספק כי מרדכי אורן נאסר ע"י שלטונות הדימוקטיה העמ" מית. הוכחה לכך כי דעה זו שררה גם בקרב מפ"ם התבטאה בהתנהגות: היא ניסתה בכל צורה לצמצם את העניין הציבורי בגורלו של חבר-ה"א אף סירבה למסור את ה"י" ל" פירוט.

בהעדר כל ידיעה ממכת פתחו כמעט כל העוונים במירוץ של ניחושים דמיוניים. על כולם עלה ג'רוסלם פוטס האנטי-מפ"מי וה" אנטי-סובייטי, שפיתח במאמר ראשי השערה: ארכוב והגיונית, שהיה בה רק פגם אחד: לא היה לה אף עובדה אחת להסתמך עליה.

סבר ג'רוסלם פוטס: אורן נאסר לפי פקר" דה סובייטית, כדי להפכו לעד הקטיגוריה ב" משפט נגד רודולף סלנסקי, המנהיג הקומ"ר ניסטי הציכוסלובקי שנאסר לא מכבר. כידוע מכרה ציכוסלובקיה נשק למדינת ישראל בימי מלחמת המעצמות, שעה שסלנסקי היה ה" מות המרכזית בממשלתה. אמנם נמכר נשק זה ת"ורת דולארים אמריקאיים טובים, ומלא תפקיד חשוב בהרחקת ההשפעה הבריטית על המזרח התיכון. אולם כיום לא יקשה לקטיגור קימוניסטי להאשים את סלנסקי בהשתכחות במזימה ציונית-אימפריאליסטית-דיאקונזית, ביחוד בקצות ידיויים של אורחים ישראלים. מכשור בדרך מק"י. אף כי אנשי

קייטי ואברהם ששון (עם בן אחיו)
רק העבודה...

ערביי מפא"י עמדו באש הצולבת של ערביי כל שאר המפלגות, נוכחו לדעת כי מבחינה נפשית אין להם אפשרות לעמוד בתחרות אם לא יצטרפו למקהלה הדורשת את ביטול הממשל. כשהפכו ערבים מפא"יים אלה-לשון מאוניים בכנסת, שררה לזמן מה הדעה ש" ישיגו, תמורת תמיכתם החיונית בממשלה, את ביטול הממשל. אולם חיש מהר נתברר כי ח"כים ערביים אלה אינם אישים תקיפים ביותר, מסתפקים ביש — כסאותיהם בכנסת ה" בתוספת ההשפעה הכרוכה בכך ברחוב ה" ערבי.

רגיש לא רק חומר. מצדדי המימשל הצבאי מסתמכים בעיקר על שתי טענות — הטענה כי המימשל דרוש מבחינה בטחונת והטענה כי המימשל דרוש להגן על הערבים עצמם מפני ניצול היהודים. מאחר שהטענה הראשונה נוגעת רק לכמה מן השטחים, הרי יש משקל רב לשנייה — אין בכוחם של ה" ערבים להתרוצץ בין משרדי הממשלה השו" נים, כמנהגם של היהודים בערים, ובהיעדר טיפול מרוכז בענייניהם יפלו קרבן קל לביור רוקרטיה, לסתבת ולכנופיה של ספסרים מנצ" לים העושים גם כיום כמיטב יכולתם כדי לנצל את מצבם.

אולם נימוק זה אינו שקול, בעיני הערבים עצמם, כנגד העובדה שהמימשל הצבאי שו" לל מהם את חופש התנועה, הופכם לאורחים ממדרגה שניה, תושבים של בית-סוהר קיבור צי. התביעה לחיסולו היא, לגביהם, תביעה יסודית, רגשית, שאינה תלויה בגורמים חומ" ריים.

בתיאוריה יכול היה להיות, כמובן, מוצא פשוט מן המיצר הזה: ביטול המימשל ה" צבאי בתור שכזה, הקמת מנגנון אזרחי של מושלי-מחוז שייכחו בידיהם את תפקידיהם וסמכויותיהם של המשרדים הממשלתיים ה" שונים באזורים הערביים, כפי שהיה קיים בימי המנדט בכל רחבי הארץ. אולם מכיון שמגילת העצמאות מונעת הקמת משטר נפרד לאזרחים הערבים, אין אפשרות זו קיימת — אלא אם כן יוקם מחדש מנגנון המימשל ה" מחוזי גם לגבי היהודים — דבר שאינו אפי שרי שעה ששרי ממשלה בני מפלגות שונות נאבקים על כל קורטוב של סמכות. התוצאה: נוכח הלחץ הפוליטי הגובר תצ" טרך הממשלה להגביל יותר ויותר את ה" מימשל הצבאי, מבלי ליצור במקומו כל מני" גנון הגיוני אחר.

דות יהודים שבמקום, להקל עליהם את קלי" טתם. אנשי המחלקה עשו את מיטב יכולתם — לעתים גם מפנים משרות הדין — אולם לא היה כאן עניין של מאמץ בלבד: עולי הודו לא רצו לעבוד עבודה גופנית.

אחרי תלאות רבות החליטו היהודים כי אין מקומם בעדה אירופית זו הרחוקה כל כך מהשקפותיהם: הם פנו בכתב לשרי ג'וארלאל נהרו, ראש ממשלת הודו, ביקשו ממנו כי יעזור להם לחזור לארץ מוצאם. הדבר עורר התעניינות רבה בארץ, נופח עלי-יד עתונים בחוף-לארץ. הסוכנות ביקשה מהעולים היהודים להמתין מעט, לעשות מאמץ אחרון להסתדר. אולם למרות שתוננים פזוים כבר הודיעו כי ההו" דים חזרו בהם מהחלטתם, נגמרה השהות בת החדשים, והעולים היהודים עוד עמדו על תביעתם לחזור. הסוכנות נאותה, קיבלה על עצמה את הטסתם לבומביי.

היתה זאת התבוסה הראשונה למבצע קי" בוך הגלויות, הפעם הראשונה שקהילה מ" אורגנת דרשה לחזור לגולה. השבוע כינסה קרן היסוד מסיבת עתונאים בתל-אביב לשם גיוני החוזרים עלי-יד 128 נציגי 3000 עולי הודו, הצליחה בכך. לא הצליחה להוכיח ש" העלייה מהודו הוכשרה כדרוש לתנאי הא" רק, שוברי מסורתם.

נציגי העולים סיפרו עתונאים הנוכחים על הקשיים שנתקלו בהם, על ההגעים הר" בים אשר בהם חשקה נפשם לנוחיות מולדתם. אולם בפי כל אחד מהם היה סוף אחד: עם רצון טוב ולאחר מאמצים, הצליח להשתכך בחיי הארץ.

"גילי הוא נגדי," אמר אברהם ששון, אחד העולים אשר על אף 47 שנותיו נראה צעיר לימים וחסון. "רציית לחזור להודו בגלל העבודה הקשה במכבסת כפר-גלעד"י, הוא התודה. למרות זאת החליט, יחד עם אשתו קייטי בת ה-37, לעבור לתל-אביב, לנסות את מזלם במקצועו הישן של אברהם: מומ" חת לעירוב טבק סיגריות.

הוסיף אברהם: "אנתנו אוהבים את הארץ, האנשים בקיבוץ אהודים עלינו מאו וגם האוכל מצויין. רק עבודה..."

* בין השאר — בויכוח מעל עמודי העו" לם הזה (737 ו-739).

"בסט! את רוצה לקנות חולצה עם נקודות?"

אהבתה יובל אור

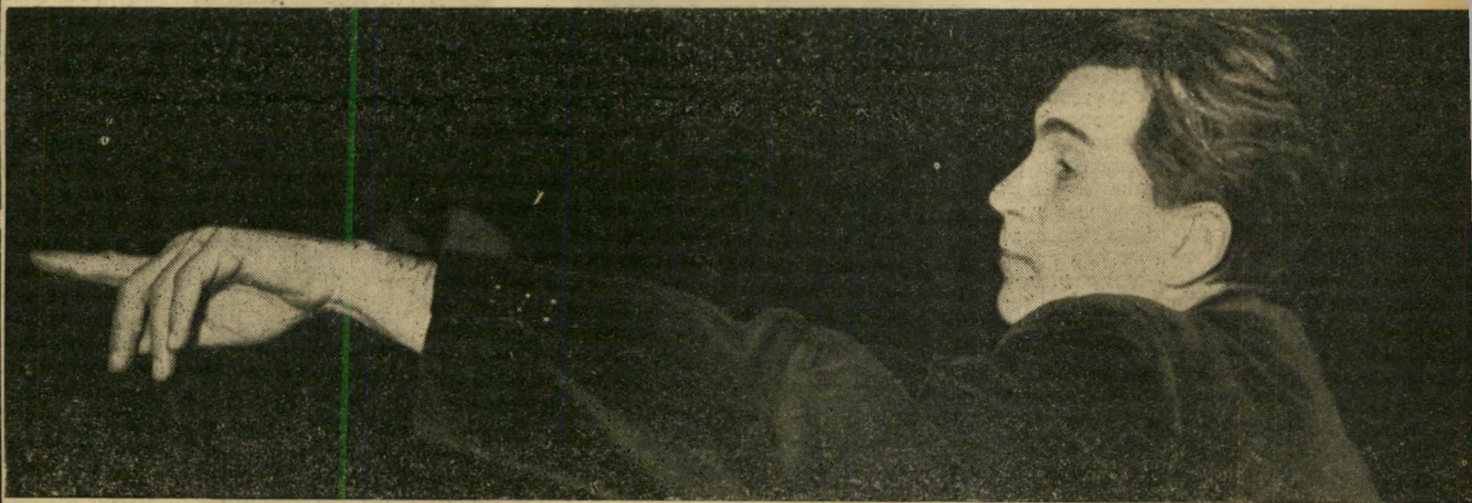
תייר מערבי הנקלע במקרה לאולם תיאטרון בעיר סיני פוקח עיניים תמהות, מדמה שבא הקץ לעולם בתוהו ובוהו מזור ביותר: הימרות-עשן מתאבכות ומתפתלות סביב פניהם של 2000 צופים, סדר גים פזיזים מנתרים בין המוני דחוסים ומעלים צחנה, משליכים מגבות רטובות כאמצעי נגד החום והזיעה המתברים משך שש שעות ההצגה. נקישות ספלי תה מהביל מתמוגות עם קריאות גלהבות של האו האו! (ברבו, ברבו!). אליהו מצטרף השחקן על הבמה חסרת-המסך, הלוגם מספל התה לעיני הקהל. מיד לאחר שסיים את המונולוג שלו.

התאוה השווישית. ראשיתו של התיאטרון הסיני באלף הששי לפני ספירת הנוצרים. בטרם החלה יוון לצקת את דפוסי התרבות המערבית הונחו היסודות לתיאטרון בסין בצורת פולחנים דתיים מלחי מוסיקה, שהפכו מחוזות עממיים, חדרו אל שכבות המוני העם. משלושת תאחתי הלאומיות של הסיני, משחקי-המזל, נשפי המשך תאות והתיאטרון, נפוצה התאוה השלישית יותר משתי האחרות, הפכה למעין סטימסכר שבלעדיו נראים היו היומיום קשים שבעתים. אם באנגליה חיים עוד היום מילונים אשר מעולם לא חזו במחזה שיקספירי, ומיליונים רבים בצרפת אשר שמו של מולייר מעולם לא הגיע אל אוזניהם, הרי מצויים בסין אנשים מעטים בלבד שאינם מבלים יום בשבוע בתיאטרון עירם. שלא כתיאטרון המערבי, יסודו של התיאטרון הסיני באופי המוני העם, והוא ניוון מדמיונו המזרחי העשיר, אינו מתעלה מעל לפרימיטיביות ההמונים, בניגוד לתיאטרון המערבי שהוא פרי יצירת סופרים והוגי-דעות.

עקב בצד אגודל. השחקן הראשי במחזה סיני איננו שחקן כלל, אף לא אדם, הוא דמיונו של הצופה, היושב מול במה שאינה אלא משטח ריק מתסאורה, שבירכתי ערימת עצמים המשמשים את השחקן בשעת הצורך וכשני צדדיה הקדמיים יושבים שני שמישים גלויים לקהל, המשרתים את השחקן משך כל ההצגה.

大字
今古
奇觀

者君都知道甚好現在市
尚重新改良

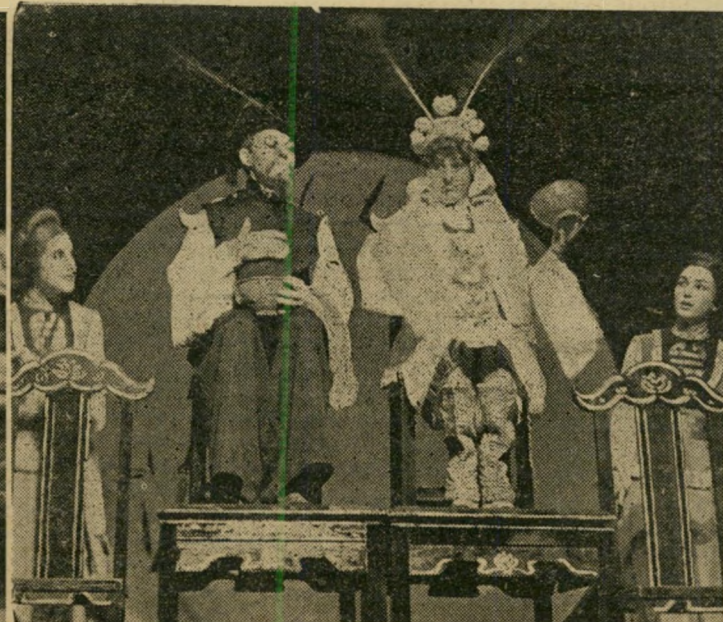
כמאי התיאטרון הקאמרי יוסף ("פפו") מירוא

כל השאר עומד לרשות דמיונו של הצופה המסתייע בסמלים שהם מונחים קבועים בתיאטרון: כאשר שחקן מתכופף אנב הליכה, הרי זה סימן שהוא יורד במדרגות, כשהוא עולה על שולחן, המוגש לו ע"י אחד השמשים, רואה הצופה בדמיונו גבעה תחתיו, ובמקום פתיחת דלת ברזל משמיע אחד השמשים רישוש ברעשן קולני.

דרגתו של השחקן נמדדת לפי תלבושתו הססגונית אשר שלל צבעיה ורקמות הפאר המכסות אותה הפכו לנושאי מחקר לחוקרי מסורת המזרח, והיא נשמרת

דגנן, כדור רקום. יובל אור (אר) יובל כסף, נישאו כל אחת לנרל, ועל נבחרי האצילים המבקשים אח

מהשומר, אות ידירות. סיה יו השומרת לו אימונים במערה. על גבול של השומר, המסכים להעבירו את הג

מאשתו, ברווז בר. למרות שווי, חרב נמרים (יוסף ידן), מתנכל להרוג את סיה, מצטיין סיה במלחמה, כובש את ארצות מבוא-השמש וחופך מלך הממלכה האדירה. בעושו לו שאת מלכה, שניעי ברווז נושא שכתב פובל-אור.

הגיוס, קץ לאושר. שרה-השרים וונג (זלמן לביוש) רוגז מאד, מביא בכך את יובל אור לידו נדר: היא לא תוסיף לפקוד את בית אביה עד אשר יהיה בעלה עשיר ונכבד. הגיוס מפריד את הזוג כשסיה יוצא למלחמה בארצות מבוא-השמש.

גבות בעזרת מכחול. אורה עידו המשחקת בתפקיד הגברת ונג, אשת שר'השרים, מנסה לשוות לפנייה מראה סיני ע"י גבות סיניות — קו צבע דקיק.

החצר המקורית. חצר שר'השרים ונג, בכל פארה, בעיטור מצוייר שהודפס בהוצאתו המקורית של המחזה.

אטרון מתנסים שחקני הקאמרי בניסיון חדש: טול שפמות ארוכות ומזדנבות ותלבושות הדר.

בקפדנות ע"י לובשה הנהנה מנוחיות ותנאים מיוחדים: אין הוא כורע ברך על קרשי הבמה בטרם הניח אחד השמשים כר נוצות תחתיו, אותו הוא ממחר לקחת, מיד לאחר שהשחקן מתרומם.

אך למרוח המולת השופ ויריקות הטהל על רצפת האולם, ידועים המחזות הסיניים כיצירות של מוסר ומנהגים אסתטיים. הפסיעות הארוכות ביותר המתרות לשחקן הסיני הן עקב בצד אגודל, ואילו מחזות אהבה בין גבר לאשה אסורים בהחלט. אומר גיבור מחזה לא הובתו: אני נשמור אהבתנו זה לזו ולא נשעשע בה את הקהל.

מזוודות מלאות מחזות. כשיצא יוסף מילוא, במאי התיאטרון הקאמרי, לפני שנה למסע סיור באירופה, השאיר מאחוריו תיאטרון צעיר שהוכיח בשגשוגו דבר אחד: בארץ היה מקום לתיאטרון צעירים רציני וטוב. הדבר שנשאר עדיין ללא הוכחה ברורה: האם מילא התיאטרון הקאמרי את יעודו כלפי הקהל הישראלי? ספק זה ניקר במוחו של מילוא כשנפרד מחבריו שהרהרו בכך כמוהו. הסיבה: חובתו של תיאטרון ישראלי היא להשיח תחף ביצירת תרבות חדשה אשר לא תתכן מבלעדי חקירת אמנות המזרח ותרבותו.

כשהגיע מילוא לפריס, לונדון, רומא וציריך, חילק את 24 שעות יומו לשני חלקים שווים. שאחד מהם בילה בתיאטרונים, והשני בספריות, בהן אסף מזוודות מלאות מחזות מזרחיים. לחשזור לארץ, החל למיינם, בחר במחזה הסיני אהבתו של יובל-אור, מעטו של ס. י. שיונג, פרופ' מאוניברסיטת פייפינג שהפך מרצה לסינולוגיה בקמברידג'.

פורת) היא השלישית, והרווקה היחידה, בבנותיו של הוד רוממותו, ראש הממשלה ון ייון. שתי אחיותיה, יובל-פז (חפץ אביה להשיאה לנבחר האצילים העשירים של סין. באטיפת הכלולות המשפחתית, מערימה יובל-אור על משפחתה וה, משליכה את הכדור הרקום לידי גנן החצר היפהפה, סיה פנג קואיי (אברהם בריוסף), ההופך להיות בעלה.

לרשע, הצלה מתלייה. לאחר שסייה חזר למולדתו, מכירה אותו אשתו בקושי רב, וכשמגיעים שניהם לחצר אביה, מעוררים את שמשי השחקנים, תובעים את עריפת ראשו של ויי הרשע. אולם ברגע האחרון מוטה הרע, הכל שמחים.

אחר שמונה שנים, בחזרה אל אשתו, כת מבוא-השמש נתקל סיה בהתנגדותו כאות ידיות שנקשרה בימי המלחמה.

(המשך מ)
הוא איש ישר ולעת עתה
לנו.

אך בכל זאת לא יכלו להסוות את דאגתם.
גרשון החסכני עלול להרגיז יותר מדי אנ-
שים ברדיפתו אחרי פרוטות המדינה.

חינוך

משכורת המורה הנשואה

ועידת מורי הארץ שהתקיימה ב-1949 הסי-
קה כי למרות שעתיד החינוך בידי המורים,
אין הם תופסים עמדה בולטת בבניין הארץ.
המורים תבעו הצטרפות חבריהם להסתדרות
העובדים הכללית, חיסול השתייכותם המנהל-
תית לרשויות המקומיות ושיבוצם כעובדי
המדינה בדרגות השכר הבינוניות. הם סברו
שמצבם הכלכלי, אשר מעולם לא היה מזהיר,
ישתפר בכך, והם יוכלו לחלול מעבודות לילה
נוספות אחר ימים מייגעים בבתי-מספר העמ-
מיים, כדי לכלכל את משפחותיהם. אולם הם
נוכחי עד מהרה לדעת שטעו, לפחות בחי-
שוביהם הכלכליים.

מספרם של 6000 המורים שלימדו לפני אר-
בע שנים בבתי-הספר העממיים, הוכפל עם
העלייה הגדולה והגיע לשיאו העכשווי של
12000. מורים, המלמדים 30 שעות בשבוע,
המשיכו לקבל משכורת יסוד של 36 לירות.
מורות המלמדות 24 שעות בשבוע, 29 לירות.
תוספת היוקר למשכורת שינתה את המצב
רק במעט, מאחר שהמשיכה להיות בלתי מציי-
אותית לגבי האמרת יוקר החיים, ואילו תוספת
הותק, אשר היתה משך שנים רבות לירה
אחת לשנה, גדלה רק בחצי לירה, לא היטיבה
את תנאי השכר הזעומים.

גרוע שבועתיים. מצב 7800 המורות,
שהיו 65 אחוזים ממספר המורים הכללי,
היה כאמור גרוע מזה של המורים. לעומתן
היה מצבן של 5800 המורות הנשואות גרוע
שבועתיים. כדי לעבוד במקצועה, שהפך לאחד
החיוניים במדינה, נאלצה המורה הנשואה לש-
כור עזרת למשק ביתה בתשלום שעלה ברוב
המקרים על המשכורת שהיא השתכרה בבית-
הספר. משרד מס ההכנסה צירף את משכורת
המורה הנשואה לזו של בעלה, ניכה את מס
ההכנסה מסכום המשכורות, זכה בכך ברוב
הכנסת המורות הנשואות אשר שוכן יצא
בהפסדן. התוצאה: רבות נטשו את המקצוע.
טענו המורות: „אנחנו אוהבות את מקצוענו
ומכירות בחיוניותו, אך לא נסכים להיות
עשוקות.“

כשנברר המחסור החמור במורים לחץ משרד
החינוך על מרכז המורים להכריח את המורות
הנשואות לעבוד 30 שעות לשבוע במקום 24,
אך מרכז המורים (והמורות) סברו אחרת:
אשה נשואה יכולה להקדיש שש שעות נוס-
פות למקצועה אך ורק על חשבון משק ביתה
ומשפחתה. לפיכך טיבו לדרישת משרד החי-
נוך. אולם, בהגיע הראשון לדצמבר 1951,
קיבלו רוב המורות הנשואות, שבאו לקבל את
משכורת חודש נובמבר, זעזוע חרש. משרד
החינוך קיצץ שש לירות (תוספת היוקר) מ-
משכורתן, הוסיף לכך את קיצוץ תוספת
המשפחה, שיוה למעשה צורת פעולה עוני-
שין, מבלי להודיע על כך למורות הראש.
„אנו נשבות!“ באסיפת התגובה של
המורות הוחלט על הקמת ועדת פעולה בת
שש נציגות, שהתמיינו 800 חברות תל-אבי-
ביות על עצמה שהתרתה על הפסקת עבודה,
באם יימשך הקיצוץ. משרד החינוך חזר בו,
הבטיח להחזיר את הסכומים שקוצצו ולהמ-
שיך בתשלום רגיל. מרכז המורים הסביר לנ-
ציגות כי נפלה טעות. כאשר הטעות נמשכה,
הושבתו כל בתי-הספר בתל-אביב והסביבה
למשך יומיים, שלאחריהם חידשו המורות את
המשך הלימודים תמורת הבטחות נוספות.

לאחר הבטחות מרכז המורים, שלא קיימו,
תבעו נציגות המורות להשבית את בתי-הספר.
אמר להן אביעזר ליו, מזכיר המרכז: „רי-
מו אותכן, שביתתכן היה מוצדקת, אני תומך
בה, אך איני יכול לפעול, ידי כבולות.“ תשו-
בתן הבלתי-משמעת לשתי פנים: „ידיך
כבולות, אנו נשבות!“
לפני שבועיים, לאחר שמשרד החינוך הסי-
ביר כי החזרת הסכומים נתקלת באי-סדרים
שבהנהלת החשבונות, החליטו המורות להסי-
תדר עם מרכז המורים, לחצו עליו בפעם
המאה להשבית את בתי-הספר, הביאו אותו
לידי החלטה חיובית לבצע שביתה בראשון
לפברואר. ביצוע ההחלטה נדחה אחר שהמרכז
נסוג במשא ומתן עם משרד החינוך, הביא
בכך את המורות לידי סערת יאוש. אמרו
המורות: „הפעם נלך עד הסוף.“ הבטיח מר-
כו המורים: „הפעם נעמוד על כך שהשביתה
תפרוץ ב-13 לפברואר.“

**תחרות
אופנועים**

(תלאת שדה)

**על הנביע הנודד של
שועלי-שמשון**

התחרות השנתית מטעם
„העולם הזה“ תתקיים ביום
החמישי, 13.3.52, בשעה 11
לפנה"צ, בפניבות תל-אביב.

תחרות השנת לא תהיה מרוץ, בו זוכה
המתחרה שעובר את המסלול במהירות
הרבה ביותר, אלא תלאת-שדה. המתחרים
יעברו שורה של קטעים מסומנים (כגון
עליות תלולות, ירידות, סיבובים חדים)
מבלי להוריד את רגליהם או לשנות
שגיאה אחרת. כל שגיאה תחייב את
המתחרה בנקודה. יזכה בתחרות המתחרה
שיש לו מספר הנקודות הקטן ביותר.
אין כל הגבלה ביחס לסוג או לכוח
האופנועים.

החפצים להשתתף בתחרות חייבים ל-
הירשם תוך שבוע עד יום 20.2.1952,
במערכת העולם הזה, רחוב גליקסון 8,
ת. ד. 136, תל-אביב ולצרף סך 2.500 ל"י
(לירה אחת דמי השתתפות, חצי לירה
עבור סמל המשתתפים, לירה אחת פיקדון
שיוחזר לנרשם עם הזינוק).

**גרעין
עמית**

יום העיון הכללי של כל חבי-
רי הגרעין בארץ יתקיים
במשק נאות-מרכזי בגליל
העליון, ביום 23.2.52.

החברים ייפגשו בתל-אביב ובחיפה
ביום ו', 22.2.52, בשעה 11.45 בתח-
נת האוטובוסים ליד רציף נאות מר-
דכי, ויסעו יחד למקום. יום העיון
יערך בליל שבת ובשבת. החברים
יחזרו הביתה במוצאי שבת.

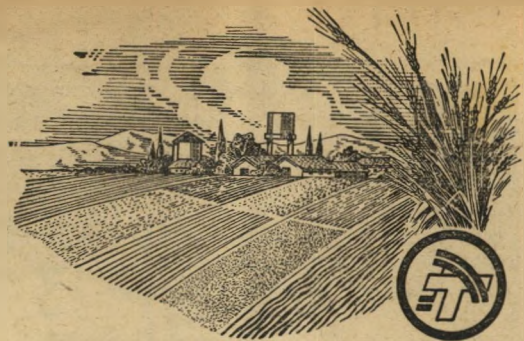
תכנית היום: דיון כללי על בעיות
הגרעין, בירור בעיות חברתיות, הר-
צאות מטעם באי-כח המרכז החקלאי
והנח"ל.

החברים שכבר הצטרפו ל-
גרעין, וכן חברים החפצים
להצטרף, יירשמו ליום העיון
עד יום א' זה מהיום במכת-
תב למזכירות, ע"י מערכת
העידם הזה, רח' גליקסון 8,
ת. ד. 136, תל אביב.

החברים יצטרפו לקחת עמהם 4 שמי-
כות ואוכל לחמש ארוחות. כן עליהם
לצרף למכתביהם את דמי הנסיעה
בסך 1.500 ל"י. הוראות מפורטות
יבואו בחזור שיישלח לחברים שייר-
טמו.

תנובה

נוסדה לפני 25 שנה, מאגדת על
בסיס שתופי 400 ישובים חקלאיים
ומאות משקים בודדים בכל אזורי
הארץ לשווק תוצרתם החקלאית.

אנגלית

זמרו **אנגלית** היטב

בכית הספר לשפות „קדימה“ רח' בן-יהודה 74, תל-אביב
שיטה מיוחדת * קבוצות קטנות

מורים מדופלמים מאנגליה
ב-17 לפברואר אנו פותחים קורסים חדשים כדלהלן:

- 1) למתחילים משעה 11 עד 12 בצהריים (3 × שבוע)
- 2) למתחילים משעה 8 עד 9 בערב (3 × שבוע)
- 3) לתלמידי כתות ז' ח'
של בתי ספר עממיים משעה 3 עד 4 אחה"צ
(פעמים ושלוש פעמים בשבוע).

פרטים והרשמה: משעה 9 עד 12 בצהריים, מ' עד 7 בערב (פרט ליום ששי).

**גם לקורסים הקיימים לעברית ואנגלית
למתחילים ולמתקדמים**

**בטחון
והסכנו**

**שטרי
הסכנו
צמודי
דולר**

\$ 2,8 = ל"י 1

חגיגות

סתר עיר, ברוך השם

מי התחתן? שאלו כמה סקרנים שה ציצו מבצע לחלונות המאורים... מה כל השמ' חה הזאת? היו אלה זרים שנקלעו במקרה למקום...

בשביל זה, אבל עכשיו יש לי את זה כאן. בארבע חלה להיות עיר הנגב, עיר העי תיר, או עיר הדרום. עכשיו היא סתר עיר, ברוך השם."

מעשים

"לא יכולתי אחרת"

בארצות הברית טרם שככה סנסצית הגברו רה של רבי החובל הדני הנריק קרלסן, שהלי היב את דמיון העולם כולו, כשנצמד בעקש נות אל דפנות אניות הטובות. כותרות העיר תונים עוררן מרעישות אודותיו ותולדות חי הקפיטן המצוי נעשו שגורות בפי כל ולאח רונה אף נוסד באחת מערי האוניברסיטה מר ערן מעריצים שסיסמתו: "קרלסן לנושיות!"

החוליות בשרשרת. יהודה דרטלר, 26, הספיק משך שש שנותיו בארץ. מאז הע פילו מטרונסילבניה, רומניה, לעבור את רוב החוליות בשרשרת ההתאקלמות הישראלית...

נהגים מצוי יהודה דרטלר (במרכז) בינם ובין המוות...

הל. אולמו העצום של כסית החל מתרן, נראה עצוב ושומם מאדם. לשלושת בעליו (יחזקאל אישכסית, יצחק יהודה, אפרים פיג'נ באום) שוב לא השתלם להחזיק את המקום פתוח.

בכל זאת היו אנשים בבאר'שבע שהאמינו כי בית'קפה טוב יכול להצליח. אחד מהם קיבל את האולם בחכירה, מסרו לשני מנהלים שהאמינו אף בהצלחה: יעקב יהודה ויעקב זילברניג — "קובא" בפי מכריו, מנהל השק"ם של אילת לשעבר, מנהל מט' בח מחנות העבודה בערבה ובעל חתק כבעל בית'קפה בתל'אביב.

"העיקר לתת משהו לאורחוננו", הוא הכריז והזמין שני מלצרים לבושי חליפות שחורות מתל'אביב להדגים שירות טוב ואדיב. אך היחיד שסוכה להערצה הרבה ביותר ("מל' כד המפות הלבנות") הסתמכה הערצה בקרוב למאתיים לירות אל קופתו של יצחק שהתפעלותו לא ידעה גבול. "לא הייתי מא' מין", הוא מלמל בהגישו כוסית אחרי כוסית. "גם אני", ענה אחד האורחים, "אבל זהו קידמה! פעם הייתי צריך לנסוע לתל'אביב

הדודי' בן 8 הטונות, להעמידו בשער שדה התעופה, להטענת המצרכים ולהעלאת הנוס' עים על ספסליו. שאל יהודה את חברו לנוכח המכונית ה' חונה מול עשרות התיירים: "בלמת אותה?" לאחר שקיבל תשובה חיובית לכך, עמד בין התיירים שוחח עמהם, כשהרגיש לפתע ש' "משהו זר". הוא הפנה את ראשו ימינה וראה כיצד המכונית מתחילה לגלוש בתווזות קט' נות, הביט לעבר התיירים ("דמי לחץ בעורר' "קיי"), אנשים רבים עמדו צופפים ושוחחו ב' היסח הדעת, מבלי לחוש באסון המתחולל, כשמעליהם סככה אחת מכנפי האוירון, ש' לשלמותה נשקפה סכנה דומה מפגיעת המ' כונית הגולשת. כל זה נמשך שנייה אחת ("השנייה הכי קצרה בחיי"), יהודה זינק ל' עומת המכונית הגולשת, שפס את שתי ג' ליו אל מתחת לגלגלה הקדמי, שעלה על רגלו הימנית, גרר את גופו כחצי מטר ימינה, נעצר על רגלו השמאלית.

כל אותה עת נשאר יהודה בהכרה מלאה, למרות ש, הייתי בטוח ששתי רגלי נקטעו, נשם לרווחה כששמע צעקות אנשים ("סימן ש' הם ניצלו!") פקח את אחת מעיניו, ראה מ' עליו את כנף האוירון ("סימן שהיא שלמה!"). אחר עצם את עיניו, מחשבה בבריקה במוחו: "מה עשיתי, ללה ודליג'קה, מה יהיה?" אחר שמע שוב את קולות האנשים שהציל, הבין סופית: "לא יכולתי לעשות אחרת."

כדי למשות את יהודה היה צריך להדוף מעליו את מכונית המשא. לאחר שנעשה ה' דבר, הובא אל המרפאה אשר עדיין אינה מ' צויינת במכשיר'שיקוף, בה קבע הרופא השש לשברים בשתי הרגליים. יהודה קבע חשש אחד בלבד: "הכל יהיה מאה אחוז, רק אל תודיעו לאשתי". אמריקאי ממושקף, בחליפת פשתה קיצית, פרץ למ'אָה כשהוא מיטך אחריו את אחד מאנשי המקום. כשנוכח ש' עיני יהודה פקוחות, צהל, ביקש מאיש המקום לתרגם מאנגלית ש,עוד לא פסו גבורים מ' ישראל... יהודה דרטלר שהציל את חי, נמנה ודאי על צאצאיו של יהודה המכבי."

"בלמת עזי הראש?" כשהגיעו שני חברי יעל בסנדר לשדה התעופה לוד, כדי לאסוף את חברם הפצוע, להעבירו לבית'הח' לים ביילינסון, היתה השעה 12:30 אחר'הצי הורים. מסלול הנחיתה הראשי המה מרוב עתונאים, צלמי עתונות ומשלחות נשים וגב' רים, שצופפו את רחבת קונסטליישן הענק של אר'ינג, שעמד לפלוט מתוכו עשרות נוס' עים, הסיבה: לפי ידיעה שהוברקה מלונדון, חזרה בו מיכל הראל, מלכת היופי הישרא' לית. עיני עשרות סקרנים ננעצו בפתח המי טוס כשקהל הנוסעים החל יורד ממנו. אך עד מהרה הפונו כל הפנים באכזבה לאחור, ומישהו שאל: "ואיפה המלכה?" ההסבר שקיבל: המלכה נשארה בלונדון, טיסת החי' גם שאושרה לה בוטלה, ברגע האחרון, מחוסר מקום במטוס.

צעדים מעטים מן המסלול הומוה לקראת מלכת היופי, נחת המטוס הדר'מנועי שחנר מאילת, נשא על סיפונו את יהודה דרטלר שבור שתי רגליו, חנה על מסלול צדדי וש' מם. מלבד אמבולנס ושני חברי יעל, לא נר' אתה עליו נפש חיה. כתבים וצלמי עתונות התפורו באכזבה, לא ידעו על הצעיר הבלתי ידוע, שהציל חיי רבים בסיכון חי' עצמו. באמבולנס שדהר לכיוון בית'החולים, שכב יהודה, רגליו מתוחות על האלונקה, נעולות בעוללים שעקביהן נקדעו מעוצמת לחץ גלגל המכונית. אמר חברו שישב לצדו: "נפלת על הראש יהודה? הלא היית יכול למות". יהודה שחיך חיך רפה, ענה: "גראה אותך במקר' מי..."

הארץ

מאורעות 1929, שנשכו שלושה שבועות... (העולם הזה). שושנה רוטנברג, ירושלים כלב מי שאינו זוכר... * * * כה שנה לביתר בארץ, מסיבת אבל בהש' תפתות ותיקי בית'ר (חירות). * * * י. סגל, ראשון'לציון * * * אס אלה אבלים, מה יגידו ותיקי מפא"י? * * * אס גובהן 162 ס"מ, המשקל המתאים לך הוא 158-160 קילוגרם (לאשה) * * * דבורה מלמן, תהלה שיף מילא. לפחות בשטח אחד נאחזנו מתקרבים ל' טעם הערבי. * * * התיירים... יהנו בדרך זו או זו מהסוב' סידות שהאוצר נותן לבגין, המוכשר לתפ' קיד זו (הארץ) * * * משה ארוסי, ירושלים רך כן נקבל דביזים.

נגינה בהבדל קטן

כשפנינה ולצמן ירבה, בפברואר שער, ליד הפסנתר באחת מערי השדה של שבויה וסיימה לפני אולם מלא חובבי מוסיקה צפר גיים, רסיטל יחיד, בסקרצו מתוך הלום ליל קיץ למנדלסון, התחוללה, מחוץ לאולם, סופת שלג ורוחות שכמות לא פקדה את ארצות הצפון מזה שנים. אורות האולם כבו ונדלקו לסירוגין, עורקי התחבורה לעיר נותקו ורו' חות עזות שרקו, מוטטו עמודי טלגראף. בין הקהל המכורבל במעילי פרווה רחבי' שוליים נטעה הסערה דאגה הלבות שתי נשים בלבד: פנינה התל'אביבית, שעניי כל ננעצו בה בערצה, למראה כתפיה החשופות

קלייר פדרון... הבדל קטן

בשמלת'ערב רקה ומשיית וקלייר פדרון, ה' קומיקאית היהודיה, תושבת שבדיה שנולדה באוסטריה והתאזרחת בדניה. הסיבה המשות' פת לדאגה: פנינה וקלייר (שלא הכירו זו את זו, למרות האימפרסריו השבדי המשותף לשתיהן), נועדו לצאת באותה רכבת, מיד ל' אחר הקונצרט והופעות בשטוקהולם, ונחתו לדעת שהגן תקופות בעיר השדה. מסילת הברזל נותקה, כוסתה שכבת שלג בת שני מטרים.

מתי בפעם האחרונה? לאחר הקונ' צרט ירדה פנינה מעל הבמה, עטה על כתפיה את מעיל הפרווה, הציצה החוצה: השלג הת' גבר, הרוחות המשיכו לנשב. היא ניגשה אל פינת המסדרון, התייבה על מוידותיה איב' הת'עצה ומיואשת. מפינתה העיפה מבט אל הפינה שמעברו השני של המסדרון. "הללו שם!" גופפה לעומתה ידה של אשה, שישבה כמותה, אובדת'עצות, על מוודות ארוזות "זה לקח לנו בדיוק 15 שניות להיות החברות הכי טובות", אומרת פנינה. "לקלייר יש הוש הומור עצום" וכשנתעוררה הבעייה כיצד ל' תראה לשנייה מה שהיא יודעת."

פנינה חזרה אל הפסנתר, ניגנה את הרפ' סודיה השנייה של ליסט. כשסיימה, אמרה קלייר: "נהדר יקירתי, אבל חכי עד שתשמעי אותי". היא הוציאה ממלתחתה שפם צירלי צ'פליני, הדביקה אותו מעל לשפתה העליונה, לבשה סמוקינג מרופט, חבשה מגבעת גבר ישנה לראשה ובעזרת מטה'דרכים מעוקם גי' גשה אל הפסנתר, השמיעה לפנינה את הרפ' סודיה השנייה של ליסט. אומרת פנינה: "היא ניגנה כמעט כמוני, בהבדל קטן". ההבדל: פנינה ניגנה את הרפסודיה ב'3 רגעים, קלייר ב'60". הסיבה: בהיותה צעירה היתה קלייר פסנתרנית קונצרטית, אך כשגברה הגיעה ל' מסקנה ש,יש בעולם מספיק פסנתרנים מנו' פתים בלעדי, ואילו פחות מדי אנשים המסו' גלים להצחיק את העולם העצוב". היא המירה את האמנות הקלסית בבורלסקה קלה ששי' תפה בה את מנעוני הפסנר, בליחוי'קומיזיה (פריטה במרפקים, חיפושים ממושכים אחר צלילים אבודים) ופרודיות על אנשי שם.

מאחר שסיימה, אמרה פנינה: "אני כבר לא זוכרת מתי צחקתי ככה". כשהפציע ה' שחר מבצע לרגבי השלג, ושתי האמניות יצאו לחפש חדר בבית'מלון, אמרה פנינה לקלייר: "את מוכרתה לבוא אלינו. האנשים שלנו כל כך עצובים, המסכנים". כחודש ימים אחר' כן ערכה פנינה ולצמן ביקור אצל הא מפר' סריו ו. ה. רוברט בתל'אביב, שהבריך אל קלייר פלדר, החתימה טלגרפית על חוזה ה' פעות ישראל, שלראשונה בהן היפס מודעה ב'ו הלשון: "מתי צחקת בפעם האחרונה?" נוסף למודעה, הזמין את שרי הממשלה, טעמו: "צריך לברר אחת ולתמיד אם דב יוסף מסוגל לצחוק."

סרטים

"אורלה של אשה"

גורלה של אישה משיבע רצון רק מבחינה אחת: הטכניקה עומדת על רמה גבוהה למדי. מצער שבעתים, על כן, שתכנו מעורר רק חיובים של גיחוך. סיפור המעשה על המהנדס הונגרי (טבי מורבאת) המתעתד למכור המ צאה חשובה שלו למדינה זרה, חוזר בו לפתע משווא נוכח שהעם ההונגרי זקוק לו, מלא וגדוש תעמולה מן הסוג הגס והזול ביותר. בצד העלילה המרכזית מראה הסרט את שחיתות כל אנשי המפלגות המהגנריות (הוא מתרחש בשנים שמיד לאחר תום המלחמה כאשר משלה שם קואליציה רחבה למדי) פרט לקומוניסטיים; כיצד הופכת אשת המהנדס (קארי טולנאי) מעקרת בית אמידה לפועלת בית-חרושת מיובלת (לאחר הודאה פומבית בהשגותיה המסולפות, הודאה המתקבלת בי שוואות), אינה מהססת אף להלשין על בעלה; איך נעשית אהונה (סוזה באנק) שאופייה אינו מוצק ביותר, יצאנית לאחר שמאבהה (שאני קומניסט) נוטש אותה.

כדי להקל על הצופה להבדיל בין קומוניסטים לאלה שאינם מושחתים, ציירה הבמאי איה יוני על השחקנים המגלמים דמויות של אסתי קומוניסטית לנשק את ידי הנשים, להזמין אותן מניה וביה למיטה, בעוד שאנשי השמאל הקיצוני מסתפקים בלחיצת-ידיים נחושה אבל ניזירת ביותר.

"יום העצמאות"

חרשים רבים לאחר שיצא לאור סרטה של חברת קולנוע גבע על יום העצמאות ש"א, הגיע אפסו נוסף על אותו נושא. אם אין לי כנות את הסרט הראשון אלא בתואר "רע", השני גרוע ממנו לאין ערוך. ברצותו ליצור קשר כלשהו בין התמונות, אשר צולמו בידי גדוד שלם של מסריטים, שהיו צריכות להראות את המתרחש ברחבי

נער התימה היא אגדה המבוססת על מאר רעות אלה. ילד-רחוב יתום (אנדור ריי) המ שוטט על חופי נהר תימה, מוצא בכיסו של איש מת מדאליון שטבוע עליו דיוקנה של המלכה ויקטוריה (אירין דאן). זו אמנו ה מלכה, מסביר לו שומר-לילה זקן. אווארד ריגבי, והילד, שמעולם לא היתה לו אם, יוצא למצוא את "אמו", חוזר אל ארמון הינדור, נתפס ונשלח אל בית-הסוהר. ברם, ראש-משלה דישאלי (אלק גיניס) רואה בו מכשיר שבעזרתו יוכל להשפיע על חברי בית-הנבחרים להצביע בעד חוקי הריפורמה החכ רחית שלו, מציג אותו בפני המלכה. בנאום מזהיר הוא מלהיב את חברי הפרלמנט והחוק מקבל רוב.

הוליווד נזהרה שלא לפגוע בכבודם של ה אנגלים, על ידי שהראתה את המלכה ויקט ריה כאשה שכולה רוח וטובלב. האנגלים נפגעו בין כה וכה לזמרה חברה אמריקאית המבצעת סרט בבריטניה עם שחקנית אמרי קאית בתפקיד ויקטוריה ובבימוי של הבמאי האמריקאי-יהודי ז'אן גולסקו, ודמות המל כה יצאה, בעטיה של זהירות מופרות זו, להלוטין לא אנושית. ברם, שאר הדמויות וביחוד אלה המגולמות על ידי השחקן הילד ריי, גיניס ופיגלי קארי (בתפקיד שומר-ראשה הסקוטי של המלכה) מוצלחות ביותר.

צרפת

אין כסף

זועק עתון-קולנוע פריסאי, שונא-הוליווד, אקראן פראנסיי, בכותרות מרעישות: "הקול נוע הצרפתי גוסס!" מבקר-הקולנוע הותיק ז'ורז' שארנסול מתון יותר, מסביר את המ צב: "משבר הקולנוע הצרפתי משול למפלצת ים החזונית ומופיעה שנה אחר שנה. הסבה לכך היא סיומה של תקופת הימים הנאים (בקין) המאפשרים למסריטים לטובב תחת כפת השמים... השנה, המשבר המסורתי נראה

המלכה ויקטוריה ודישאלי ("נער התימה") מצא מדליון

מסוכן יותר, כיון שהאופנה מאלצת את המפיקים לחקות את מתחריהם האיטלקיים, להרבות בהסרטים-חזן, עובדה הגורמת לס גירת אולפנים רבים." שארנסול מונה גם סבות אחרות למשבר: הטלביזיה והתכניות הרעות בתי-הקולנוע בצרפת: שלושה סרטים קצרים וסרט אחד גדול, פחות משעתים של קולנוע שאינן מרות את צמאונם של הצופים הצרפתיים.

בינתיים נתקלו במאים חשובים בצרפת בהפרעות רציניות בעבודה. מקור מרבית ההפרעות: חוסר כסף. סבת האחרות: חר סר מזל.

במאי מאקס (מכתב לאלמונית) אופולס, ש רטו הצרפתי (לפי סידרת דרישחים מאת המחזאי האוסטרי ארתור שניצ'לר) במעגל, זכה להצלחה בלתי רגילה בעולם המערבי כולה, נאלץ להפסיק את הצילומים על נושא האחרון, תענוגות. סרט אפיוודי (כמו במעגל) המבוסס על שלושה סיפורים מאת מופאסאן, בגלל שמפיקו נשאר ללא כספים.

צרות כספיות אינן נזירות בצרפת, מקום בו מרובים המפיקים העצמאיים. הם אינם קשורים, אמנם, לחברת הפקה גדולה, דוגמת הוליווד, אך רחוקים מלהיות עצמאיים מבחינה כספית, חיים מן היד לפה.

אגרוף

אלוף בלי תזמורת

"שיחילטו פעם, מה הם רוצים להראות לי: התאגרות חוקית על הוירה או מכות בנוסח שפת-הים, בין הספסלים, התאונן המציל אמיל אבנרי בעומדו מבייש בפינת הזירה המתנוודת של אולם הפועל תל-אביב, בו התערב פיצוח הגרעינים וצלצולו החד של הגונג באנחות הקהל וצריחותיו. אולם הקהל התאנח עוד לפני שהחלו המהלומות. כאשר ניגשו הצופים, משוכים על ידי מודעות ענק למפגש אלופי הפועל, לבית הפועל, נתקלו בדלת ברזל צרה וחורקת, עליה שמרו סדר-נים שטרם יכלו להרשות את כניסתו של הקהל.

למרות השעה היתה שמונה לא היו המ ארגונים מוכנים ואפילו מספר מתחרים לא יכלו להכנס. צעק אחד מהם בקול גדול: "הביאו הנה את בועז רסטו, מרכז האגרוף, ואני אראה לו כיצד להתאגרף!" הסדרנים ניסו לעצור בעד הקהל, אך מאמציהם עלו בתוהו כיון שחלק מהצופים היה חובב מכות, לא חשש לנסות את אגרופו. התוצאה: סר רן אחד נלקח למרפאת מג'וז'אדום הס מוכה כשממצחו ניגר הדם בשפע.

לאחר חצי שעה החליטו המארגנים להת חיל בתחרויות והאולם הצר של הפועל תל-אביב נתמלא עד אפס מקום (כולל: מושבי החלונות). התרגולים והזוכים לא ריתקו את הקהל ואפילו הכבדים, כיפתח זייד, לא הלהיבו את הצופים, למרות שזייד הוכרז, בטעות, כמנצח. המתאגרף הבולט ביותר היה אברהם בן-חיים, משקל קל, איש הפועל חיפה.

כוח סבל נדיר. מהלומותיו החזקות, כוח הסבל הרב שלו, המרץ הרב שהוא מש קיע בקרבות והמספר הגדול של נצחונותיו הפכו את בן-חיים לאחד המתאגרפים המער ילים במדינה. בן 22, משופם, נמוך-קומה, בעל גוף שרירי וקל (61 ק"ג) ושער מתולתל, החל בן-חיים את הקריירה הספורטאית שלו עוד בהיותו נער במרוקו.

בביתו גרה משפחת בן-עטר, בעלת שלושה בנים צעירים, מתאגרפים מעולים. באחד הי מים עצר אברהם בן 14 את ג'ק בן-עטר שיצא מביתו נושא מזוודה. אברהם שלא ידע על עיסוקם הספורטאי של שכניו שאל את ג'ק למקום יעודו, נתלחה אליו למועדון האגרוף כדי לראות "מה עושים שם".

מאותה שעה ביקר אברהם במועדון בקבי עות כשהוא עוקב בזירות אחר תנועות המתאגרפים שהיו מכים בשקים התלויים מזוים בתקרה. אברהם חגר עוז, הכה בש קים שחשבים ממולאים אבנים ומשנוכה לדעת שאין הדבר כן החל מתאגרף בקביעות. כש ראה זאת בן-עטר אימן את אברהם, גילה ב בעל הגוף החטוב היטב כוח סבל נדיר.

לאחר שנתיים של אימונים עם ג'ק בעיר רבאת חזר בן-חיים למרקש עיר מולדתו, בה השתלם בנגרות והצטרף למועדון הספורט היהודי שרנטו. אברהם צד את עינו של מנהל האגודה, שטיפל בו במסירות, הכיר את מי שהפך ידו הטוב, יעקב אבטן. אברהם בן 19 ויעקב בן 19 הפגיעו בתחרויות רא ויה, הקדישו את הכנסותיהן לכיסוי הוצאות העלאת חסרי-אמצעים לישראל.

שני המתאגרפים צורפו לליגה המרוקאית ובן-חיים הרבה להיפגש עם ערבים, צרפתים ואיטלקים. תחרות הליגה הראשונה שלו הרי תה נגד מתאגרף כושי מפורסם שהיה מבו גר ממנו בשלוש שנים, כבד ממנו בארבעה ק"ג. אברהם התרגש, הרבה להביט בקהל הקובלנקאי הפסיד לפי נקודות. חודש לאחר מכן נערכה תחרות-גומלין בעיר מולדתו, במרקש, ובן-חיים חיסל את הכושי בנוקאוט ומאו זכה לשורת נצחונות ארוכה. סיכמו המרוקאי: 23 נצחונות. שמונה נוקאוטים, שלושה הפסדים, תיקו אחד.

בגיל 18 וחצי נסע לאלג'יר, בה זכה לאי ליפות משקל קל, לאחר שניצח בקרב המכ ריע מתאגרף איטלקי אורח ובה חי במחנה עולים כמדריך הראשי של שומרי המחנה, אותם אימן בשימוש במקל קפאם.

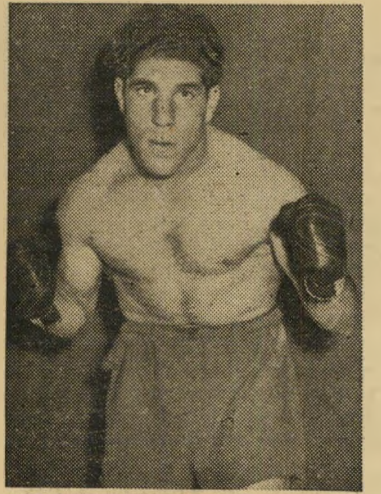
-נצחונות מפוארים. באלג'יר נפגש בן חיים עם מתאגרפים מעולים, הרחיב את נס יונו. לפני כל קרב עבר ברחובות העיר, צפה במודעות שתיארו את יריבו, חזר לזירה וחי קר את מאמנו לטיב המתאגרף שהוא עתיד להופיע נגדו. תשובת הקבע של מאמנו: "סתם אחד שכבר מעשן ובכלל לא יודע להת בוכס!" הרבר המייך את בן-חיים, שחיתה בכליון עינים לפתיחת הקרב. בו הפגין את

כוחו בעשותו שמות ביריבו. רק לאחר הקרב היתה נודעת לו זהותו האמיתית של היריב: אלוף מקומי או אורח.

לאחר שבעה חרשים באלג'יר עבר בן-חיים לצרפת, לא קיבל את ההצעות המושכות של האגודות המקומיות, כיון שמשפחתו חיכתה לו בישראל. הוא נשא אשה במרסיל והפליג לחיפה. יומיים לאחר שהגיע ארצה הפגישו אחיו אליהו, מתאגרף גם הוא, עם מנהל מח לקת האגרוף של מכבי חיפה, סאשה סגל. אך בארץ לא נמצאו לבן-חיים מתחרים רציניים במשקל קל ובזרוב הופעותיו זכה לנצחונות מפוארים.

בינתיים נולדו לו שני ילדים, הוא החל עובד כמסגר בבית-חרושת וולקן. עבר לה פועל חיפה, זכה באליפות הארצית של הפועל במשקל קל.

בן-חיים אינו שבע-רצון מענף האגרוף בא

מתאגרף אברהם בן-חיים לא צריך ברזל

רץ, אומר: "בחוף-לארץ היתה תזמורת מנגנת לפני כל קרב, היו מכריזים בקול רם את שם המתחרה ומספרים על כל נצחונותיו בעבר, בעתונות היו כותבים כמו שצריך, אבל כאן זה זיפט, לא מתעניינים בבוכס ומכל הנצחונות לא יוצא שום דבר!"

מלבד זה מתאונן בן-חיים גם על חוסר אימונים רציניים ואף תכרו יעקב אבטן, שעלה גם הוא ארצה, אינו מרוצה מהאגרוף בארץ, התמסר להרמת-משקלות לשם פיתוח גופו, הצטרף למכון שמשון. אמר בן חיים: "בשביל לפתח את הגוף יש לי מספיק ברזלים שאני יכול לכופף אותם בוולקן. אני לא צריך לשלם בשביל זה כסף למכון שמשון."

כדורגל

מקלחת לשוער

גדר תייל בלבד מפרידה בין מגרשי הכי דורגל של הפועל ומכבי חיפה לבין בית החולים הסמוך שבקרית אליהו. מבריאי בית החולים מנצלים הזדמנו זאת כדי לחזות ב משחקים מעבר לגדר או מעל לגג בית החור לים.

במשחק הליגה האחרון שנערך במזג-אוויר גשום בין מכבי חיפה למכבי נתניה עמדו כמה מבריאים וחייילים מעבר לגדר, מרחק מטרים ספורים משער הקבוצה החיפאית. במחצית השנייה כשברוך רדרמן, שוער מכבי חיפה, היה דרוך כולו בגלל שיוון הכוחות של ה משחק עלה רעיון במוחו של אחד המבריאים: למה יהיה רק לנו קר שעה שהשוער מתח מם? חבריו הסכימו עמו, נטלו דלי מים וזיכז את השוער במקלחת קרה בשעת המש חק. התחרות הופסקה לדקות מעטות ושעה שרדרמן יבש את עצמו, עלו שני שוטרים על המגרש, עמדו מאחורי שערו, מנעו בכך מקלחות נוספות מהשוער החיפאי.

Table with 4 columns: שחקן, מספר, יחס, נקודות. Lists player statistics for Hapoel Haifa and Maccabi Haifa.

גנבים ומרגלים

מזכיר מועצת פועלי חיפה, יוסף אלמו-
ג'י, שהואשם ע"י הימאים השובתים כי הוא
מנגח ארגונים הראשי, שוב הצליח להתגבר
על קבוצה מאורגנת, הפעם פחות מכובדת.
כאשר כנופיית גנבים חיפאית שדה את מכר
ניתן הצליח להתחקות על עקבותיה. התוצ-
אה: הכנופייה נטשה את מכונת מזכיר מו-
עצת הפועלים ליד מעברת טירה.

הגנבים שנטפלו לצירוחו הארגוני
ד"ר פאבלו מננואל? בתל-אביב לא הרפו
ממנה. אחר שלא הצליחו בהתפרצותם הרא-
שונה (העולם הזה 745) והסתפקו בשלוש מו-
וורת עור וריקות, הסתפקו בביקור נוסף ב-
פחות מכך: בשלט הצירות.

בהגיע דן פינס. מעורכי דבר, לפאריס,
פתח בסדרת הרצאות על ישראל בצורה מקו-
רית ביותר: פרסום מודעה בגליון הפרי-
סאי של הניו יורק הראלד טריביון, המבקשת
את כל המעוניינים בהרצאות הארחה-העורך
הישראלי להתקשר עמו טלפונית במלונו ה-
פריסאי. טעותו של פינס: רובם המכריע
של קוראי המהדורה הפריסאית של הניו-
יורק הראלד טריביון אינם צרפתים, אלא תי-
רים אמריקאיים באירופה, המגלים עניין מו-
עט בישראל.

המשורר זלמן שניאור רצה לשוחח בט-
לפון שבבית-מלונו הרמתגני אורה, מצאו
תפיש עליזי אורח אחר. פתרונו של בעל
הלוחות הגנוזים: רחופת המשווח ממכשיר
הטלפון, סגירתו וחיוג המכפר הדרוש לו.
אמר מנהל אורה: "הוא אדם גדול, אבל
נזח להתרגש, יש לסלוח לו!"

המספר האנגלי סומרסט מוהם ארץ ל-
שולחנם של מכרים המעסיקים בביתם כמגיש
הארוחות סטודנט אוניברסיטה. אמר המגיש:
הסטודנט למספר: "אדוני, ספרך האחרון
פונקטו של מספר, אינו מוצא חן בעיני!"
כשנעלם מוהם לאחר מכן, לא ידעו מארחיו
היכן לאתר אותו, נדהמו למוצאו יושב ב-
מטבח, מנסה לשכנע את המגיש במעלותיו
הטובות של ספרו.

אחר יחס לא עדין במיוחד כלפיו מצד ה-
תומרת הפילהרמונית הישראלית, לה הוציא
מוניטין, נטש המנצח הצרפתי פאול פאריי
את כל תכניותיו הישראליות, השתקע באר-
צות-הברית. פאריי בן ה-65 הפך מנצח כהן-
בע של תזמורת דרטיט, עיר המכוניות, לה
שימש יועץ מוסיקאי משך שנת קיומה הרא-
שונה.

השבועון המצרי אכבאר אל-יום פרסם בעמ"
דו הראשון תמונת ענק של מלכת היופי ה-
ישראלית מיכל הראל. חייכנית ולבושת
שמלת רקמה תימנית. כותרת התמונה: "ה-
ראיתם פנים אלה במצרים?" התסבר. מסך
נתו של אכבאר אל-יום כי מיכל הראל היתה
מרגלת יפנית. המקור למסקנה: ערותה של
מלכת היופי לפני עתונאי לונדון כי שרתה
בגדע בימי מלחמת ארצות-הברית.

ח"כים והיסטוריה

אליעזר לבנה, חבר הכנסת המפא"י
שיצא לארצות-הברית בשליחותו של ב. ג.
לפיוס מנהיגי ציוני אמריקה ולתעמולת מלווה
העצמאות נתקל ביחס מיוחד בשדה התעופה
לוד: המלצר שהגיש לו את ארוחתו פנה
אליו בלשון הגרמנית. תלונתו של לבנה
הוחלף למצרו. באחר שהלשון השגורה בפיו
היתה העברית.

לתיבעתו להגדיל את רשת בתי-הספר ה-
תיכוניים העירוניים הביא ראש עיריית תל-
אביב, ישראל רוקח, אסמכתא מספקת:
את עצמו. כאדם החי על משכורתו של חבר
כנסת לא יכול היה להרשות לעצמו לשלוח
את בתו הבכורה, ליריה, לבית-ספר תיכוני
פרטי, שיגרה לבית-הספר העירוני, דבר ה-
צפוי גם לבתו השנייה, עירי.

בשמע שרה-חזק, משה שרת, את נאו-
מו של דוד ליבשיץ, ח"כ מפ"מ, איש

בעטפות, 50.000 לירות

אחר שהבולשת הבריטית הצליחה לאסור
מדי חודשים מספר את מפקד המחוז האצילי
של חיפה הטילה מפקדת הארגון הצבאי-הל-
אומי את התפקיד על קצין צעיר בעל כשרו-
נות, אריה מליץ, 24, גבהקומה ורוח. אך
גם מזלו לא שיחק לו. גם הוא נאסר כעבור
חודשים מספר מיום שקיבל עליו את תפקי-
דו, אך לא בעיר מחוזו כי אם מחוצה לה.
מליץ היה בין 31 אנשי אצ"ל שהוקפו על-
ידי כוחות צבא בריטי ליד חולות בת"ים
בשובם מפיצוץ גשרי רכבת ליד אשדוד.

מפקד המחוז שנידון לשבע שנות מאסר
לא אהד את כלא עכו במיוחד, נמלט ממנו
ביום הפריצה הגדולה, אולם שוב היה ביש
מזל, נורה ונתפש. הפעם הועבר לכלא ירו-
שלים, ממנו הצליח להימלט סופית, יחד עם
11 חברים, בראשית 1948, דבר שאיפשר לו

מספר סומרסט מוהם
נטיון במטבח

להיות בין ראשי המהפכנים של כיבוש יפו.
ב-1952 אין מליץ עוסק בענייני מחתרת,
מסתפק בתפקיד מו"ל ספרים לו הוסיף תפ-
קיד מו"ל ספר עצמו. בהתקפת רכבת הכסף
מתאר מליץ את אחת הפעולות עליה פיקד,
החרמת 35 אלף לירות לקופת הארגון הצבאי
הלאומי.

ממ"ז מצהצח נעליים. הארגון הצבאי
הלאומי ידע את חשיבותו של הכסף כמניע
גלגלי מלחמתו בכובש הבריטי, למד מן ה-
היסטוריה כי שוד לשם סיפוק צרכיו הכס-
פיים של ארגון מחתרת אינה אלא אקספרו-

לאחדות העבודה וחבר משלחת ישראל לאו"ם
ב-1948, שבע מנימתו משבת-הפעולות-שרת
כל כך, שמיהר ליצחק לוי הירושלמי.
כתב הכנסת של יומן מפא"י, הדור הורה
לו להדגיש במיוחד ולפרט את גאומו של
הח"כ האופוזיציוני.

כאשר נשאל פאריס אל-חמראן, נציג
החקלאים הערביים בכנסת ובעל קרקעות
עשיר מבקעה אל-גרבית לחוות דעתו על
פרשת ביגון, הסביר: "אינני מבין מדוע נב-
הלו כל כך מפניו, הלא הביא שלוש מכוניות
משא מלאות אוהדיו בלבד לשם הפגנה... או-
הדי היו ממלאים עשר מכוניות, לפחות!"

פריאציה (הפקעת רכוש) המותרת ללוחמי
חרות. כדוגמת יוסף סטאלין שהתקיף קרון
דואר ממשלתי כדי להפקיע את הכסף שהו-
ביל, החליטה מפקדת האצ"ל לשים את ידה
על קרון הרכבת הפלשתינאי שהעביר מדי
חודש, בעשירי בו, כ-50 אלף לירות במעט-
פות תשלום למועסקי הרכבת לתזונותיהם
בין חיפה הצפונית לקנטרה אשר על גבול
מצרים.

מקום ההפקעה נקבע ליד חדרה, רכבת ה-
כסף נעצרה כמתוכנן ו-35 אלף לירות עברו
לקופת האצ"ל. אולם העברת הכסף לקופה הי-
תה פחות קלה מאשר הפקעתו. יחידות צבא
בריטיות שמו מצור על אזור חדרה, חיפשו
אחר אלפי הלירות בכל מקום. אין כל פלא
שלא הצליחו בכך: האוצר היה טמון ב-
קרחתייער עליה הקימו הבריטים את מטה
החיפושים ובו, דרך הטבע, לא חיפשו כלל.

את השלב האחרון, ממחבואן לקופה, עברו
הלירות בדרך מקורית למדי: בגרבי נערות
ובכרס עמוסי לירות שדימו צורת נשים
הרות למובילותיהן, נערות אצ"ל רוכבות אמ-
בולנס.

אולם לא רק נערות אצ"ל הצטיינו בעזרתן
בפעולה. גם מפקד מחוז נתניה, שרוב המב-
צעים היו פיקודיו, לא נרתע מעבודה שחורה
בשעת הצורך: כשגילה כי נעלי פיקודיו
מרופשות בוץ, העלול להעיד על השתתפותם
בפעולה בפני המחפשים הבריטים, נטל כלי
ניקוי, צחצחם למופת. [החקפת רכבת הכסף
(110 ע') - אריה מליץ - שלח (400 פר-
טות).]

פינגו! צינן! בום!

לעומת ספרו המפוכח של אריה מליץ,
מפקד מהו חיפה, צורם הספר הבא ב-
סידרה, לילה במחתרת. ה-11 לספריית המרה,
קצת את האוץ. למרות שהוא מביא בהופעתו
לסיים הרבה הביעית של טופסי ספרי ספ-
ריית המרד (שהחלו מופיעים לאחרונה גם
בתרגום אנגלי בארצות-הברית ובדרום-אפ-
ריקה) נראה כי מחברו, איש האצ"ל אליעזר
פדהצור, הגויס בתיאורי הלואי הדמיוניים
(כמחשבותיו של שמש בית-ספר המוצא ב-
אחת הכיתות גויית גיבור אצ"ל חלל), שאינם
מוסיפים ולא כלום לעצם מבצעיהם רבי-האר-
ץ מץ של יחידות אצ"ל ולחיי שיצאו אותו ל-
לה (27.12.1945) לפוצץ את בניני הס. את ד-
בירושלים וביפו ולפרוץ למחסן נשק (שנמ-
צא ריק, מלבד שלושה טומיגאננים) במגרשי
תערוכת תל-אביב.

עלילות הגבורה של אצ"ל זכאיות להרבה
יותר מאשר אפקטים קולניים כפינגו, שרקן
הקלעים"; "צינן! שרה הצבת חותכת ה-
פח"; "בום! השמיעה הפיטרדו". [לילה ב-
מחתרת (44 ע') - אליעזר פדהצור - שלח
(400 פרטות).]

השבץ 104

(ערוך עפ"י מתכונת הכתיב העברי המלא)
(מאוזן: 1) ענף דק; 4) יופי עדין; 6) מר-
כבה; 10) שאינו חד; 11) אסור בעשן; 13) תקר-
פת 25 שנה בחיי אדם; 14) מלת זרוז; 15) אנר-
כיה; 17) כמות מספקת; 18) נהר ברומי; 20)
שילשלת לצואר האסיר; 23) שילשלת הרים באי-
רופה; 25) כנף הבגד; 27) אינו שפל; 29) מסולם
הקולות; 30) סוס היאור; 32) לפתן; 35) אויבו;
36) בטאון צפיפטיטי ישראלי בעריכת הסופר
ר' בנימין; 37) מבני נח; 38) צורה גיאומטרית;
41) פרי מאורך שצבעו חום; 43) נודניק; 45)
לא... הלחם לבדו יחיה האדם; 46) גבור עליה
יודעה שהעלילו אויבי ישראל על עמו; 49)
שמונה-עשרה; 51) כסא אורגים; 53) בזוי; 54)
בכמות בלתי מספקת; 55) פרצוף; 56) יקוב
הדין את ה...; 57) נשיא האוניברסיטה העברית
במשך שנים רבות.

(מאוזן: 1) והדרת פני ...; 2) משתוקק;
3) מלת רמו; 4) תשוקה; 5) שדמה; 7) משבטי
ישראל; 8) מתגושש בקרקס; 9) הלואי; 11) עכ-
בר גדול שדרכו לחפור חמירות באדמה; 12)
חלק הרגל; 15) שטות; 16) רגש הכרת טובה;
19) מלת קריאה בפי בני דודנו; 21) אבן טובה;
22) מפקד הקרבות בצפון הארץ בימי מלחמת
השחרור; 24) אלוהים; 26) מחסום בקרבות
(רחוב); 28) טעם רע; 30) רוצחו של יוליוס קיסר
31) סוף כל מדון; 33) חבר בין שני דברים;
34) נאה; 35) בהיר; 39) אליל מלחמה; 40) רוח

5x5 crossword puzzle grid with numbers 1-55 indicating starting points for words.

רעה: 41) אשנב; 42) אולם; 44) חודש האביב;
45) בד; 47) נאה; 48) גורל; 50) חומר שרוף
באש; 52) אישיות בין-לאומית ידועה; 54) יום-
טוב.

פתרון תשבץ 103

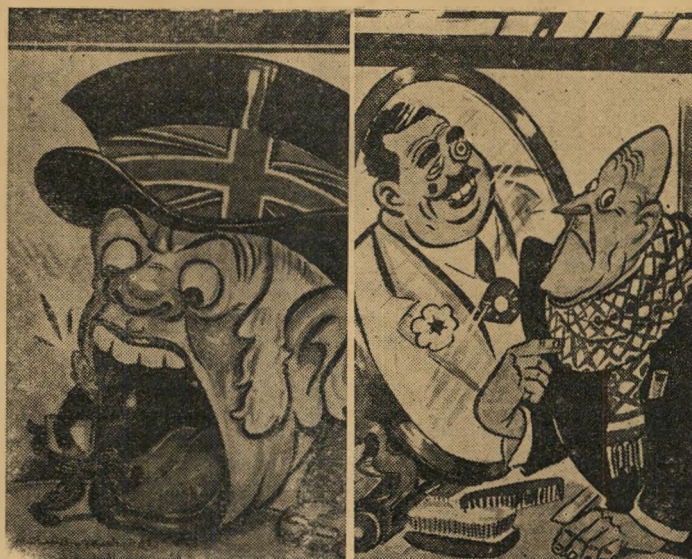
(מאוזן: 1) בית הכרם; 6) אפוס; 9) נבל;
10) חציר; 12) רפאל; 14) שוף; 15) חתן; 17)
נוי; 18) אילון; 20) לס; 21) אן; 22) ערל; 23)
נשק; 25) ודי; 27) נוב; 29) פרא; 31) קרח;
33) נוח; 35) ברם; 38) תמה; 40) ריק; 41) גר;
42) גל; 44) סיסמה; 46) עוג; 47) רצח; 49)
מכה; 50) יובל; 51) גרני; 53) הגר; 54) פריה;
55) נקבובית.

(מאוזן: 1) בורנאו; 2) תניא; 3) הבל;
4) כל; 5) מחול; 6) אי; 7) פרח; 8) ספנסר;
11) צפון; 13) פונדק; 14) סילון; 16) תל; 18)
ארן; 19) נשף; 24) קרב; 26) ירח; 28) בורמה;
30) ארגוב; 32) חמס; 34) חיה; 36) מרגלית;
37) אגרוף; 39) הימן; 43) לץ; 45) סכין; 46)
עורב; 48) חגי; 50) יגו; 52) רה; 53) הב.

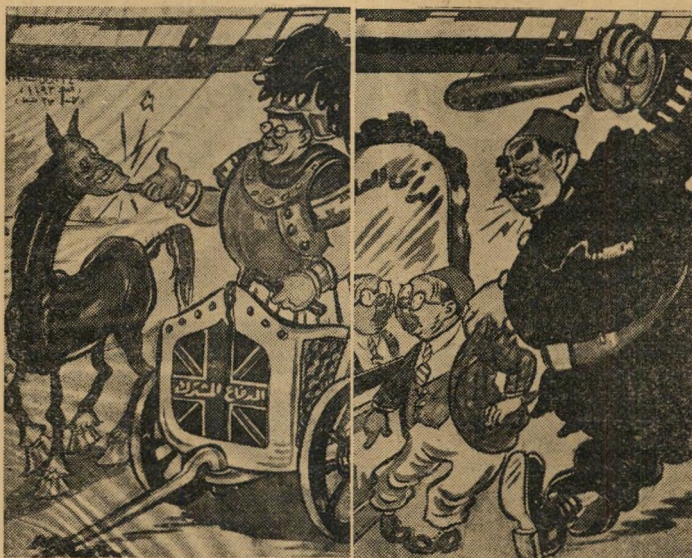
צבי ברדל, רעננה, רחוב אחוזה, קפה פינגו;
מרכי דן, תל-אביב, מיכל 20; מרגלית כהן,
ירושלים, מתנה יהודה, יוסף שורץ 6.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 102
יצחק אייזנברג, ירושלים, בית ישראל הישנה,
זוננפלד 17; רבקה וינמן, חיפה, אחוזה, קרית
ספר 7; דוד מקבת, קבוצת ארו.

בסדרת קריקטורות זו שהופיעו על עמוד השער מדי שבוע מתאר השבועון רוז אליוווד של קהיר את התפתחות מדיניות אל-נחאס מיום עזתו לשלטון עד לפני הדיחה.

הצל והרחליה. כאשר עלה אל-נחאס לשלטון היה כבר זקן, חזל זמן להיות מנהיגה האמיתי של מפלגתו. שוב לא היה אלא דחליל שהונף מדי פעם לפני ההמון כדי להרגיעו. הכוח האמיתי, זה שנקרא „צלז של נחאס“ היה פואד סראג אל-דין, שר הפנים השחן. החלטתם הראשונה, לאחר עלות הרוזן לשלטון היתה להכנס למשא ומתן עם האנגלים — תהום פעורה שאין לה סוף.

החוק והפיתוי. כאשר החל ההמון מתמרמר על אי-פעולתו של הרוזן, נקט אל-נחאס בצעדים חמורים לדיכוי העם. בין היתר הוציא חוק נגד ההתקהלות, יותן חומר לקריקטורה מימין המראה מסרי אפנדי אשר ע"י השוטר סראג אל-דין בעד התקהלות. משמאל: פיתוי האנגלים לנחאס — הצטרפות לברית הגנה מרחבית. בצורת מרכבה נושאת הכתובת „הגנה משותפת“, רכובה האביר מוריסון.

המתנה וכשרון. למרות שהיה ברור כי מעולם לא יסכימו האנגלים לויתורים, העמיד אל-נחאס פנים כאילו השיג נצחונות מדיניים מזהירים על-ידי כך כבל את העם המצרי, לא נתן לו ללחום בעד עצמאותו (מימין). אילו ניתן לו היה נחאס מחכה לתשובת האנגלים עד השנה 2.000 — וגם אז היתה התשובה שלילית.

מבעד למסך החול

מעט מדי. מאוחר מדי

נראה, לא רוצים שצלצל פעמונו יפריע לת-פילתם. כאילו אין גם אנו מתפללים לאלוהים. מסכם לביב אל-מגובקאדי, עורך-דין ובעל עתון: „עד עתה היינו סובלנים ביותר בתק-וה כי יבוא היום ואחינו ישנו את דרכיהם הרעות של קיפוח, ההופכות אהים לאויבים. משך שנים סבלו ושחקנו אולם נראה עתה כי שתיקתנו פורשה כחולשה, וזה הגביר את תאוות אחינו. הגיעה השעה שתכנס מועצה נוצרית בינלאומית שתדון במצבנו.“

מנאראת אל-מטריאת, שבועון העדה הקופטית המופיע בקהיר, „נארגן אותה בעצמנו. נפנין ונעזרן תהלוכות לפני כל שגרירות — נוצר רית ומוסלמית! אם יהיה צורך נסע גם לאמי ריקה, להראות לעולם מה מצב הנוצרים ב-מצרים. ובל יבואו אלינו השלטונות בהאשמה כי בוגדים אנחנו, כי אין אנו בניגם נאמנים למולדת. ההפך הוא: הם הבוגדים במולדת, הם האשמים. כי מצרים היא מולדתנו, היינו בה עוד לפני שמעו העולם על מוחמד. אל להם, לאחינו המוסלמים, לבלתנו מארצנו“

תורכיה

„צעד בדרך הנכונה!“

שווקת מוקן, חבר האספה הלאומית של תורכיה, הוא אויב מושבע של הקומוניסטים. בכל מאורע קטן, בכל הפרעה קטנה בנני תורכיה הוא רואה את יד הקומוניסטים. „זהו איום הרואה אדום בכל דבר“, רגילים מכריו לומר עליו. העובדה שבתו היחידה המרתה את פיו י-נישאה לסטודנט קומוניסטי רק הגבירה את שנאתו, הוסיפה לפעולותיו תנופה אישית. אין כי הובר הנחית מהלומה כבדה לגאותו עא היסס שווקת לגנות את הזוג בפני המשטרה כסכנה ציבורית, חברים מושבעים של המפי-לגה הקומוניסטית הבלתי-חוקית.“

בנובמבר 1950 הוא הצליח לגייס תמיכת כמה מחבריו באסיפה הלאומית, הגיש הצעת-חוק אשר לפיה יידון כל קומוניסט למוות. אולם ההצעה לא נתקבלה. כי למרות העוב-דה שהשלטונות נהגו בחומרה רבה בקומי-ניסטים נראתה הצעתו של שווקת פרי שנאה חולנית מוגזמת, שאינה מוצדקת על-ידי עובדות.

השבוע הובאה אותה הצעה של „מוות ל-אדומים“ לפני האסיפה בשנייה. הפעם היה גורלה שונה: בישיבה מאחורי דלתים סגור, רות, אשר בה השתתפו קציני הבולשת ה-תורכית, העבירה האסיפה חוק פסק-דין מוות לכל אדם אשר ימצא אשם בארגון או ניהול פעולות קומוניסטיות.

לדעת משקיפים מדיניים באנקרה מסרו קציני הבולשת ידיעות מפתיעות ביותר על התבססות התנועה הקומוניסטית בקרב האי-רים, המהווים חלק ניכר מאוכלוסיית תורכיה. למרות שרבים מכין מנהיגיה נאסרו הודיעה המשטרה, שהמפלגה הקומוניסטית הצליחה להחזיק מעמד ואף להתרחב.

„בעט, לא חבר!“, משך חודשים רבים נתפרסמו בעיתונים המקומיים ידיעות על פעילות הקומוניסטית גוברת והולכת. או-לם רוב הציבור לא רצה לראות בכך שום דבר יוצא מן הכלל. במאמרים ראשיים הוזכרו העיתונים הגדולים את הממשלה מפני סכנת פגיעה — שלא במתכוון — בחופש הפרט, הכרוכה בהעברת חוקים נגד הקומוניזם.

„בעט, לא חבר!“ היתה סיסמתו של נדיר נאדי, עורך ג'מהוריית, העתון הבלתי-חלוי הנפוץ ביותר בתורכיה.

אולם כאשר החלה המשטרה מגלה קשרים ועוצרת מנהיגים קומוניסטיים הוברר כי שוב אין המפלגה הקומוניסטית בתורכיה אותה מפלגה שהיתה עד לפני זמן קצר, היא חדלה להיות רק נושא לפולמוסים של סטודנטים ואנשי רוח באיסטנבול ואנקרה, ללא כל אחי-זה במעמד הפועלים או בין האכרים.

„לא ייתכן המצב הקיים אשר בו משקיעים אנו את כל כוחנו לחוק את הגבולות נגד אויב מן החוץ, על מנת לתת יד חופשית לאויב מבפנים“, הכריז שווקת מוקן. „ייתכן והקו-מוניסטים חושבים אותנו לאידיויטים, אבל אני נוכיה להם את ההיפך. חוק זה הוא הצעד ה-ראשון בדרך הנכונה.“

* בשל שאיפתם לחלק את תורכיה למס' פד ריפובליקות עצמאיות, אשר אחת מהן תהיה ריפובליקה כורדיסטנית, הוכרזו הקו-מוניסטים כבלתי-חוקיים לפי חוקת המדינה משנת 1924 ואושרת על הקמת מפלגה הקו-שורה למדינה זוהי הרוצה בפיצול הארץ.

בבתי-הסוהר ומאחורי גדי תיל של מינות עצורים יושבים עתה 3000 איש, חשודים ב-השתתפות בפרעות קהיר. בבניין ראש הממ-שלה בקהיר יושב עלי מאהר, איש הלך, ברחובות העיר מסתובבים משמרות מזוינים וכמעט כל פרשן מדיני מנבא סוף קרוב ל-סכסוך עם האנגלים.

לעומת כל אלה יושבים המוני מצרים במי-בוכה. בדיק כאשר רגישו כי עומדים הם על סף ההכרעה הוצאה הרוח ממפרשיהם ובי-טלה מוחלטת נכפתה עליהם. והם, בסופי של-דבר, הגורם אשר בו תלוי אופי היחסים עם-אנגליה.

„התערבותו של פארוק אינה אלא הפוגה זמנית“ כתב השבועון הלונדוני טייטון אנד ניישן. „אף ממשלה מצרית — יבחר פארוק את חבריה כאשר יבחר — לא תעז להסכים שבטיטניה תמשיך להתחזק באיוור ה-תעלה.“

מצרים

הקופטים וזעקים

במצרים חיים קרוב לשלושה מיליון קופ-טים, ילידי הארץ הנוצרים אשר לדבריהם הפכו לזרים בארצם. בחוברת זעקת הקופטים שפורסמה לפני זמן קצר בקהיר הם מביעים את התמרמרותם נגד שאר יושבי מצרים (17 מיליון) המוסלמים.

אומרת ההקדמה לחוברת: „זהו סיפור טראגי של ירידת הסובלנות והאחווה בידולה ובמפותחת שבארצות ערב.“

„בשנות השלושים של המאה העשרים הות-קף הגוף הבריא של החברה המצרית על-ידי מגפה דתית קנאית ששמה האחים המוסלמים בעשר השנים הבאות נוספה מגפה שנייה: נטיית המיואש של האנגלים לסתם שאיפת כלל-ערביות במצרים על מנת להסיה את דעתה ממטרותיה הלאומיות האמיתיות. התר-צאות היו טרגיות. מצרים סבלה בכל השטחים והקרבנות הראשונים היו הקופטים. סבל ה-קופטים הגיע לדרגה כזו שאי אפשר יותר ל-השתיקו ואף הצנורה הכבדה הקיימת בי-ברת.“

אחד המשתתפים בהוצאה, סלמה מוסא, הי-ידוע כסופר ערבי, כותב כי סטודנטים קופי-טיים מזהירים אינם מורשים לשרת ביעדות האוניברסיטיות, מקופחים בקבלת משרות ממשלתיות וכי תחנת השידור אינה מזכירה את חגי הקופטים. „מצב זה אין לו דוגמה בשום ארץ נאורה. אפילו בישראל טוב מצבם של הנוצרים ממצבנו אנו כאן.“

עוד לפני מוחמד. סופר שני, מסעד סאדק, עורך העתון היומי הקופטי מיטו מתאר כיצד מקשים השלטונות על הקמה כנסיות ובתי-מקדש קופטיים. „כנסיות ובנו מאז ומתמיד בעמק זה — לפני ואחרי בוא האיסלאם. אולם עתה, במאה העשרים, שול-לים מאתנו זכות עתיקה זאת, מתנהגים עמנו כאל רדופי ימי-הביניים. אם מרשים לנו בכל זאת להקים כנסיה, מגבילים את גובה המג-דל: אסור שיעלה בגובהו על צריח המסגד הקרוב. ואשר לפעמונים — אין להתקנם. הם בכל זאת מרשים לנו להתקין פעמונים. הרי-או צעצוע יהיה יותר למשחק ילדים. הם, כי

התנגד למרד וישב בבית־הדין ייחסי את המורדים ליד הגיסטאפו.

כל הניגודים האלה עלו מחדש החדש, כש אזרחי גרמניה המערבית הופתעו לשמוע כי רדיו כי ממשלתם החליטה להנהיג חובה של שרות צבאי ולהקים צבא חדש של כ־400 אלף חיילים. כי הרעיונות היסודיים של הצבע החדש הם מהפכניים בגרמניה, ונוגדים את מיטב המסורות הפרוסיות.

האבות הרותניים של הצבא החדש הם קבור זה של צעירים שהסתובבו מסביב למרשל רומל בשעה שזה היה מפקד בצרפת: ראש המטה שלו שפידל ושלישו חיספאל והגנרל בלומנטריט, מי שהיה ראש מטהו של הכר של רונדשטט באותה תקופה ובאותה חזית. אנשים אלה הוציאו זה עתה מפר משותף, צבא בלי התרגשות, בו הניחו יסוד למשטר צבאי חדש לחלוטין: משטר בלי בולשיט, עם יחסי חברות בין קצין לטוראי, חיסול הניגוד המטמטם את החייל ודחלפתו בהדרגה השמה את הגש על פיתוח היוזמה של הפרט איסור הופעת החיילים במדים בחופשי, השי וואת תנאי חייהם של החיילים לרפוסים אזרחיים. לצבא החדש יהיה רק גרעין קטן של צבא סדיר מקצועי, ויהיה בעיקרו צבא אזרחי — דבר שיציל את הריפובליקה הנוכחית מגורל הריפובליקה החיימאריית בה שלט צבא סדיר קטן על גורל המדינה.

קץ המונופולין. קבוצה זו הרגיזה את הגנרלים השמרניים יותר לא רק בשל הצעות אלה. נקודת המחלוקת חמורה יותר. הגנרלים שקנו להם עמדה בימי היטלר קיוו לשמור על מונופולין במקצועם, להעמיד תנאים למי שלה תחת איום שאחרת לא תצליח לגייס מי פרו מספיק של חיילים וקצינים ותיקים בעלי מקצוע. התנאים: הודעה מטעם בנות הברית שכבוד הצבא הגרמני לא נפגע במלחמה האחרונה, שחרורם וזיכויים של המרשלים שנשפטו כפושעי מלחמה על אף טענתם שאך מילאו את פקודות הממשלה הנאצית, תשלום פנסיות והענקת שאר הזכויות לחיילי ה־ס.ס. המזויני, יחידה שבנות הברית התחייבו אליה לא כאל חיילים, בעוד שהגנרלים טוענים שהיו חלק טוב של צבאם.

המאבק בין שתי קבוצות הגנרלים מתנהל על נפשם של רבבות הקצינים והסמלים של הצבא הגרמני, המתכנסים מדי פעם בכינוסים ומעלים את זכר יחידותיהם הקרובות. בכינוסים אלה, ביניהם כינוס חיילי הקורפוס ה־אפריקאי של רומל שאיים בשעתו על ארץ ישראל, הוברר כי הגנרלים הותיקים טעו ב־הערכת שליטתם הנפשית על החיילים המשוחרים. אם תיגש הממשלה לביצוע תכניתיה—אחר עמידה על המקח ביחס לתנאים פוליטיים, כגון הכנסת גרמניה לאמנה האטלנטית וויתור הצרפתים על שלטונם בחבל הסאר—אין ספק שקצינים וסמלים רבים, המתפרניסים כיום בדוחק, יחזרו למקצוע המסורתי של הגרמנים.

* הדיישה לבטל את פסקי הדין נגד מנהיגי הצבא הגרמני בעוון פשעי מלחמה הושמט עו לאחורונה במקומות רבים, ביחוד בקרב הקצונה הבריטית. הטענה של מונטגומרי ו־חבריו: משפטי נירנברג ושאר המשפטים נגד הגנרלים יהיו תקינים להבא, ומעתה כל מדינה מנצחת תדון למוות או למאסר את קציני הצבא המנוצח שמילאו את פקודות ממשלתם החוקית.

לא היתה זאת האכזבה היחידה של קולירט. תכניתו לפרסם את גליון המלחמה בצורת ספר נתבללה. הסיבה: שלושה מן הכותבים העיקריים ביטלו את הסכמתם לפרסום הספר, נוכח ההגבה הבינלאומית השלילית.

גרמניה חזרה למקצוע מסורתי

שבועות מעטים אחר המהומות ליד בניין הכנסת נגד משא ומתן עם ממשלת בון, ראוי רחובות בון השקטה (שאוכלוסייתה נופלת ממספר תושבי ירושלים, והמאכזבת אוניברסיטה בת 168 שנה) מחזות דומים מאד. גם שם הקיפו שוטרים חמושים את בניין הכנסת (מועצת־הברית), גם שם הושמעו קריאות גנאי ובוז לממשלה. אלא שהפעם היתה הסיבה שונה: המפגינים, בעיקרם קומוניסטים, מחו נגד זיונה מחדש של גרמניה המערבית, שראוי בו התחלה של מלחמת אזרחים בין שתי הגרמניות.

כינוס חיילי רומל (עם סמל הקורפוס האפריקאי הגרמני). המת ניצח על החי

אולם בה בשעה שמאורעות אלה מילאו את כותרות העיתונות, התנהלה כמאחורי הקלעים מלחמת אזרחים זעירה נוספת: המלחמה בין שתי קבוצות של גנרלים שהפרה זו הפעם הראשונה את האחדות האגדית כמעט של הקצונה הגרמנית.

מלחמת החי והמת. על מלחמה זו מנצחים שני החיילים המפורסמים ביותר של היטלר, האחד חי והשני מת. היתה קיימת אהדה רבה בין המרשל ארוין רומל, איש חיל רגלים שהפך אומן הטנקים, ובין הגנרל היינץ גודריאן, הטנקיסט שהפך רמטכל. אולם הניגוד בין השניים גיגודים עקרוניים: רומל היה מפקד המערב וגודריאן היה, למעשה, מפקד המזרח. רומל העריץ את האנגלו־סכסים ורצה להגיע אתם לירי שלום, ואילו גודריאן היה אדיש מבחינה פוליטית. ובעיקר: רומל תמך בקצינים שהתקשו בחיי היטלר ודסכים להיות ראש המדינה אחר הירצחו, בעוד שגודריאן

738), עורך סערה של מחאה ברחבי העולם. הרוסים האשימו אותו בחיורחור מלחמה, כמ עט כל העתונים בארצות הכפופות למערב החוששות מפני המלחמה דנו אותו לכף חר בה, מזכירות איום הגישה מחאה רשמית לממשלת ארצות־הברית על השימוש בדגל איום בגוף הגליון. ההצלחה או אי־ההצלחה המסחרית של הגליון, שהיה צריך להימכר בהצי מיליון טפסים למעלה מן הרגיל, נש־מרה בסוד.

אולם רמו אחד לדעתו של קולירט את כוח המשיכה של הפצצה האטומית לצרכי התפוצה העתונאית ינתן השבוע, כשהעתון פירסם מודעה בהוצאה האירופית של ניו־יורק הרלד טריביון (המופיע בפאריס). בוזו להשוו: "למד... כיצד משפיעים היצרים על האופנה! מתי לבשו גברים חזיות מדומות? מה גרם לאופנה של כותנות־לילה שחורות ורקומות? אם רצונך לקרוא את הערות הגליונות והחמודות על קומבינונים וצניעות, על תחית תונים ומין, קרא את ההיסטוריה החיונית, המצחיקה, המצויירת של בגדים תחתונים ב־

בריטניה יצרייל שיה את דתו

לפני עשר שנים בדיוק, ב־15 לפברואר 1942, נפל מבצר סינגפור, החזק במבצרי ה־עולם, ליד היפאנים. עדי היום נמשך הוויכוח אם יצרייל היה אשם בהתבוסה האיומה ביותר בתולדות האימפריה הבריטית, או ש־היתה זאת אשמת הממשלה שקדמה לו ש־כחה לבצר את העיר מצד היבשה. אותה שעד התבשה סערה בבית־הנבחרים הבריטי ונת־גבשה הדיישה התקיפה כי ראש הממשלה יותר על תיק שר הבטחון, מתוך הנחה כי בשל היותו עטוף מדי אין לו פנאי לטפל כי־ראוי בענייני המלחמה. אותה שעה קם ציר־ציל והוריע: לא אסכים לצולם להיות ראש לתפקיד ראש הממשלה בלי שליטה מיוחדת על ענייני הבטחון.

לפני שבוע נסתבר שדעתו של וינסטון יצרייל השתנתה בינתיים: הוא מסר את תיק שר הבטחון ליוני אום אחר. זהותו של אדם אחר זה גם מרמזת לפי בקשתו של מי נקט צעד זה.

אהוב האמריקאים.

המרשל הרולד גיט, יליד אירלנד בן 51 היה ונשאר החייל הבריטי האהוב ביותר בעני האמריקאים. אם נוסה חסד רב מדי לבריטים, הרי נחמד אלכ־טנר עליו הבריטים שהוא נוטה חסד רב מדי לאמריקאים. בעיני אנשי המקצוע הוא נחשב לטוב שבמצביאים הבריטים, אדם העו־לה בהרבה על מונטי המפורסם, אם כי בשל צניעותו לא נודע כל כך מחוץ לחוגי המק־צוע. הוא גם הגנרל היחידי כמעט שטרם כתב ספר זכרונות. אמר אחד הגנרלים: "אם יכ־תוב ספר זכרונות, לא תופיע בו המלה אני." היה זה רמז למתחרהו, מונטי, שכבר כתב שני ספרי זכרונות בהם מופיעה המלה "אנכי" כמה אלפי פעמים.

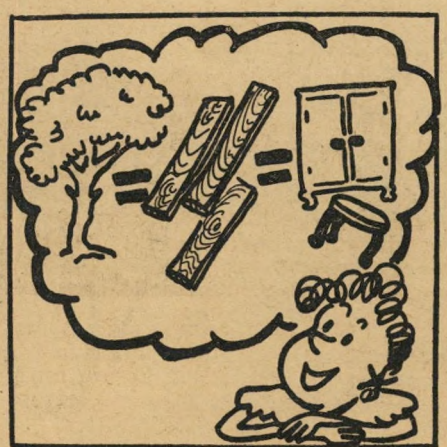
הגנרל עומר בראדלי האמריקאי, שונא מוש־בץ על מונטי, כתב על אלכסנדר: "בהיותו מטבעו חייל מאופק, מצניע־לכת ודיקני הניח אלכסנדר את מחיאות הכפיים לפיקודיו וכתוצאה מכך הועמד חיש מהר בצל עליוני דמותו חבושת הברט של ברנרד מונטגומרי. בעוד שזה האחרון הפך סמל לעלייתה הצי־באית של בריטניה, היה זה אלכסנדר שקיבל את השבחים הרבים יותר בין אנשי המקצוע."

כשנתמנה מונטי כסגנו של אייק בצבא ה־אטלנטי, הששו רבים שהדבר יפגע בשיתוף הפעולה בין קציני אמריקה ובריטניה, מאחר שהפעמים הרבים שנוצרו במלחמה האחרונה עקב התנהגותו הגסה לעתים של מונטי טרם הגליו. מינויו של אלכסנדר כשר הבטחון בא לחזק את הקשרים מעל לאוקיינוס. ואילו למונטי לא האיר המזל פנים מבחינה אחרת: שאיפתו להתמנות מפקד ראשי במאלאיה ולי־קבל לידיו שוב פיקוד קרבי של ממש הוכ־שלה עליו בני מאלאיה עצמם, שלא רצו לי־קבל על עצמם את מרותו של אדם כה בלתי־עדין וכה משוכנע בגאוניות עצמו.

ארצות הברית קומבינון אטומי

כשפירסם קולירט את הגליון המפורסם אודות המלחמה האטומית הבאה (העולם הזה)

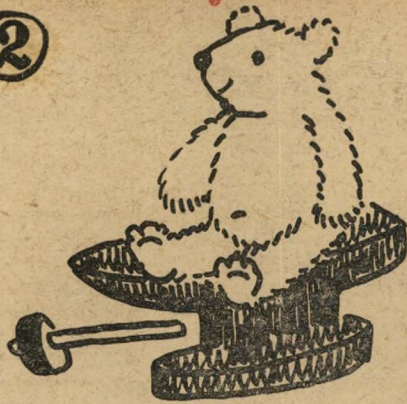
מרהטח בית

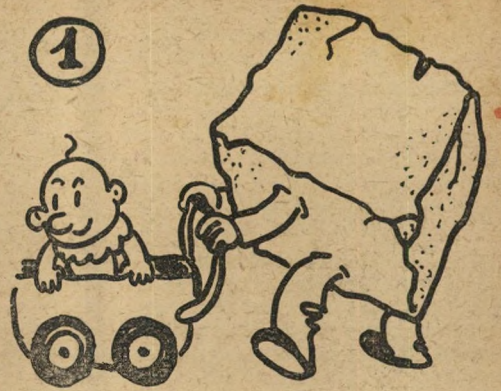
3

2

1

6

5

4

8

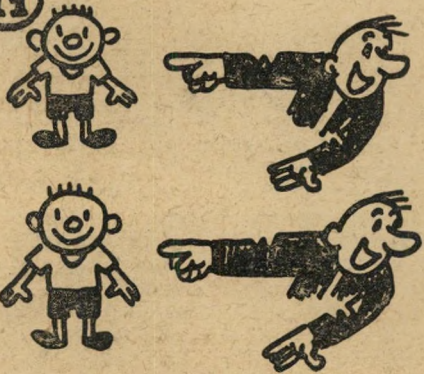
חִידוֹן יִשְׂרָאֵלִים

מֵאֵז עַדְהָ נִכְסְפוּ שְׁלֹשׁ אֲנָפִים אֲכֵן הָיָה הַדָּשׁ
 נִתְּן בְּמֵאֲטֶה קֶשֶׁה עִם עֵצְמוֹ טִיבֵד וּמְתִי יוֹ
 כֵּל לְהַצִּיג אֶת תְּכֻנֹתָיו הַצְּוֹרְחֹת שֶׁל שָׁם
 הַשְּׁגִירִים הַשְּׁפוּעִים נִיחָנָה לִּי תוֹרְמִנֹת נִיאוֹתָה
 וּבְחִידוֹן קֶשֶׁה בְּמוֹחֶךָ מוֹצֵג אֲנִי אֵלֶיךָ לְפִי
 מִיִּטֵּב כִּלְדֵי דָוִד בְּמִסְפֵּר 1: אֲכֵן גִּדְוָה הִי
 מְדִינָה אֶת תְּפִקֹּתָה בְּאֵנָה אֵל אֲנִי אֵלֶיךָ
 צִרְף דָּוִד 13 יִשְׂרָאֵלִים הַחֲרִים (מִיִּנְהֵם שְׁתֵּי
 יִשְׂרָאֵלִים) יְדוּעֵי שָׁם שְׁתֵּי שְׁמוֹתֵיהֶם יִגְלוּ
 הַקִּרְאִים לְפִי הַצְּוֹרִים מִסְפֵּר 12: לְמִשְׁלֵ
 הוּא חֶבֶר הַנְּנִסָּת אֲדוּבֵם כִּדוּ. כֵּן צִוֵּר מִתְאֵד
 אֶת שְׁמוֹ הַפְּרָטִי וְאֶת שֵׁם מִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁל אָדָם.
 אִם לְפִי צִוֵּר מִיִּזְוִי אִם לְפִי צִוֵּר צִוֵּרִי
 אֶת הַפְּתוּרֹנוֹת יֵשׁ לְשִׁנּוֹחַ עַד 1.3.52 לְמַעַן
 רִבְתָּ ת. ד. 136 ת"א בֵּין הַפְּתוּרִים נִכְוָה
 תוֹגֵרֵד טִיבֵה לְאִילֵת.

7

11

10

9

14

13

12

